

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ARKEOLOJİ ENSTİTÜSÜ SÜRELİ YAYINI
JOURNAL OF PAMUKKALE UNIVERSITY INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

SAYI / ISSUE 2

ARALIK / DECEMBER 2020

e-ISSN: 2717-8471

LYCUS DERGİSİ JOURNAL

<https://dergipark.org.tr/lycus>

e-ISSN: 2717-8471

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ARKEOLOJİ ENSTİTÜSÜ SÜRELİ YAYINI
JOURNAL OF PAMUKKALE UNIVERSITY INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

LYCUS DERGİSİ **JOURNAL**

- Sayı/Issue 2
- Aralık/December 2020

<https://dergipark.org.tr/lycus>

LYCUS DERGİSİ BİLİM KURULU

Prof. Dr. Fikri KULAKOĞLU
(Ankara Üniversitesi, Türkiye)

Ord. Prof. Dr. Francesco D'ANDRIA
(Accademia dei Lincei, Italy)

Prof. Dr. Francesco GUIZZI
(Sapienza Università di Roma, Italy)

Prof. Dr. Grazia SEMERARO
(Università del Salento, Italy)

Prof. Dr. Havva İŞKAN IŞIK
(Akdeniz Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Levent ZOROĞLU
(Batman Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Musa KADIOĞLU
(Ankara Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Ramazan ÖZGAN
(Selçuk Üniversitesi (Emekli), Türkiye)

Prof. Dr. R. R. Roland SMITH
(University of Oxford, England)

Prof. Dr. Thekla SCHULZ BRIZE
(Technische Universität Berlin, Germany)

LYCUS DERGİSİ YAYIN KURULU

Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Bilal SÖĞÜT
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Elif ÖZER
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Fahriye BAYRAM
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Bahadır DUMAN
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Ali OZAN
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Esengül AKINCI ÖZTÜRK
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Ü. Coşkun DAŞBACAK
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Ü. Umay OĞUZHANOĞLU AKAY
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Ü. İnci TÜRKOĞLU
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Ü. Evin CANER ÖZGEL
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Ü. Eylem GÜZEL
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Bilge YILMAZ KOLANCI
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Çağrı Murat TARHAN
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Murat TAŞKIRAN
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Barış YENER
(Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)

LYCUS DERGİSİ ○ LYCUS JOURNAL

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ARKEOLOJİ ENSTİTÜSÜ SÜRELİ YAYINI
JOURNAL OF PAMUKKALE UNIVERSITY INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

• Sayı/Issue 2

• Aralık/December 2020

Yayın Sahibi

Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü adına Müdür
Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK

Yazı İşleri Müdürü

Prof. Dr. Bilal SÖĞÜT

Editörler

Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK
Prof. Dr. Fahriye BAYRAM
Prof. Dr. Bahadır DUMAN
Dr. Öğr. Ü. İnci TÜRKOĞLU
Dr. Bilge YILMAZ KOLANCI

Redaksiyon

Dr. Bilge YILMAZ KOLANCI

Yazışma Adresi

Arkeoloji Enstitüsü, Pamukkale Üniversitesi, Kınıklı Yerleşkesi 20070 Denizli/TÜRKİYE
Tel. + 90 (258) 296 38 95 Fax. + 90 (258) 296 35 35 E.mail: lycus@pau.edu.tr

• <https://dergipark.org.tr/lycus>

• <https://www.pau.edu.tr/arkeolojienstitusu>

Lycus Dergisi uluslararası hakemli ve bilimsel bir e-dergi olup yılda iki kez (Haziran ve Aralık) yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan çalışmaların tüm sorumluluğu yazarlara aittir. Pamukkale Üniversitesi'nin yazılı izni olmadan derginin tamamı veya herhangi bir bölümü kopya edilemez.

• Lycus Dergisi **ASOS İndeks** tarafından taranmaktadır.

Aralık | December 2020 © All rights reserved

LYCUS DERGİSİ 2020 YILI HAKEM LİSTESİ*

Prof. Dr. Aslı SARAÇOĞLU	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Prof. Dr. Aynur CİVELEK	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Prof. Dr. Ayşe AYDIN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Billur TEKKÖK KARAÖZ	Başkent Üniversitesi
Prof. Dr. Birol CAN	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Ertekin DOKSANALTI	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Nilay ÇORAĞAN	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Suat ATEŞLİER	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Barış GÜR	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Esengül AKINCI ÖZTÜRK	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Murat AYDAŞ	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Murat ÇEKİLMEZ	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Nalan Damla YILMAZ USTA	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Şükrü ÖZÜDOĞRU	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Dr. Öğrt. Ü. Aydın ERÖN	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Dr. Öğrt. Ü. Mehmet OK	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Dr. Öğrt. Ü. Serdar MAYDA	Ege Üniversitesi
Dr. Öğrt. Ü. Umay OĞUZHANOĞLU AKAY	Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğrt. Ü. Urungu AKGÜL	Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Adem YURTSEVER	Anadolu Üniversitesi
Dr. Polat ULUSOY	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Sevilay Zeynep YILDIZ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

---

* Bu liste Lycus Dergisi'nin 2020 yılındaki sayılarında "yayımlanabilir" veya "yayımlanamaz" nitelikte bulunan makalelere değerli katkılarıyla görüş bildiren hakemleri içermektedir. Nitelikli yazıların dergimizde yer almasını ve okurla buluşmasını sağlayan bütün hakemlerimize şükranlarımızı sunarız.

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

•Sayı/Issue 2

•Aralık/December 2020

ARAŞTIRMA MAKALELERİ/RESEARCH ARTICLES

Mustafa Büyükkolancı – Suat Peçen

Takip Kapısı ve Kabartmaları

1

Gate of Persecution and Its Reliefs

Alper Yener Yavuz – Ahmet İhsan Aytek

Tripolis'te Bulunan Faunal Kalıntıların Zooarkeolojik İncelemesi

29

Zooarchaeological Analysis of Faunal Elements from Tripolis

Mehmet Ali Eyyüpoğlu – Emre Taştemür

Sebaste Antik Kenti Yüzey Araştırmaları'nda Ele Geçen Terra Sigillata ve Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin Ön Değerlendirmesi

39

Preliminary Assessment of Terra Sigillata and Late Roman Red Slip Wares Recovered in Surface Surveys of the Ancient City of Sebaste

Ayşe Burcu Zülfikar – Özgür Ediz

Değişen Müze ve Müzecilikte Sergilemenin Teknoloji Boyutunun İncelenmesi:
Bursa Panorama Müzesi Örneği

67

Analyzing the Technology Dimension of Exhibitions in Changing Museums and Museology: The Case of Bursa Panorama Museum

KAZI ve ARAŞTIRMALAR/EXCAVATIONS AND SURVEYS

Oğuz Koçyiğit

Kapıdağ Yarımadası ve Marmara Takımadalarında Bizans Dönemi
Kültür Varlıkları

101

Byzantine Cultural Heritage in Kapıdağ Peninsula and Marmara Islands

LYCUS DERGİSİ'NİN AMACI, KAPSAMI VE YAYIN POLİTİKASI

Amaç

Lycus Dergisi, her yıl Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki sayı olarak yayımlanan, bilimsel ve hakemli bir e-dergidir. Lycus Dergisi; başta Anadolu Arkeolojisi, Antik Dönem Tarihi Coğrafyası, Prehistorya, Protohistorya, Önasya ve Klasik Arkeoloji, Müzecilik, Eskiçağ Tarihi, Epigrafi, Nüvizmatik, Antropoloji, Arkeometri, Koruma-Onarım, Mimarlık Tarihi gibi alanların konularını kapsayan, disiplinler arası çalışmaları yayımlamayı amaçlamaktadır.

Kapsam

Lycus Dergisi, Anadolu Arkeolojisi, Tarihi Coğrafyası olmak üzere Prehistorik Dönem'den başlayarak, günümüze kadar olan kültür mirası, buluntular, arkeolojik kazı ve yüzey araştırmalarının sonuçları, restorasyon, konservasyon, müzecilik, antropoloji, epigrafi, etno-arkeoloji gibi bilimsel çalışmaları kapsar. Bunların dışında ilk defa yapılan tespitler, uygulamalar ve analiz çalışmalarının yer aldığı yazıları içerir.

Yayın Politikası

- Lycus Dergisi, Haziran ve Aralık ayı olmak üzere yılda iki sayı olarak yayımlanır. Hakem değerlendirme sürecinden olumlu görüş alan makaleler, yıllık yayın için belirlenen hedefi aşması durumunda bir sonraki sayıda yayımlanması amacıyla havuzda bekletilir. Makalelerdeki öncelik, yazar tarafından çalışmanın gönderildiği tarih ve makale niteliği göz önüne alınarak belirlenir.
- Lycus Dergisi'ne gönderilen çalışmaların daha önce herhangi bir yayın organında yayımlanmamış olması ve sisteme eklendiğinde bir başka yayın organının değerlendirme aşamasında bulunmaması gerekir. Yayımlanmak üzere gönderilen çalışma, yazarın tezinden (lisans/yüksek lisans/doktora) üretilmişse veya bilimsel bir kongre/toplantıda sunulmuşsa bunun başlığa konulacak dipnot ile açıklanması gereklidir. Bu çalışma, yayın kurulu tarafından uygun görüldüğü takdirde tarih ve yer bildirmek şartı ile kabul edilebilir.
- Başvurunun yapılmasından, yazının yayımlanma aşamasına kadar geçen süreçteki bütün işlemler elektronik ortamda (<https://dergipark.org.tr/lycus>) gerçekleşir. Herhangi bir yazının elektronik sisteme eklenmesi, çalışmanın yayımlanması için başvuru olarak kabul edilir ve değerlendirme süreci başlar. Yazarlar yayımlanmak üzere gönderdikleri çalışmaların yayın haklarını, Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü bünyesindeki Lycus Dergisi'ne devretmiş olurlar. Lycus Dergisi'nde yayımlanan çalışmaların telif hakkı dergiye ait olup referans gösterilmeden aktarılamaz, çoğaltılamaz ve dergi yönetiminden izin alınmaksızın bir başka yayın organında yayımlanamaz. Yayımlanan çalışmalar için yazarlara telif ücreti ödenmez.
- Lycus Dergisi'nde yayımlanmış yazılardan kaynaklanması muhtemel herhangi bir bilimsel, etik ve hukuki sorumluluk, yazar/yazarlara aittir. Bu hususta Dergi, herhangi bir hükümlülük kabul etmez.
- Dergiye gönderilen yazıların dergi kurallarına göre düzenlenmiş olması gereklidir. Yayın alt komisyonu, yazım kurallarına uymayan yazıları yayımlamama veya düzeltmek üzere yazar/yazarlara iade etme yetkisine sahiptir. Lycus Dergisi'nde yayımlanacak makalelerin yazarlarının TELİF HAKKI DEVRİ FORMU'nu eksiksiz doldurarak, ıslak imza ile adresimize göndermeleri gerekmektedir. Çalışma Dergi'ye gönderildikten sonra, hiçbir aşamada, Telif Hakkı Devri Formu'nda belirtilen yazar adları ve sıralaması dışında yazar adı eklenemez, silinemez ve sıralamada değişiklik yapılamaz.

YAYIN İLKELERİ

1. Makaleler World ortamında, Times New Roman harf karakteri kullanılarak yazılmış olmalıdır. Yunanca alıntılar dışında tüm metin tek yazı karakteri ile oluşturulmalıdır.
2. Metin 11 punto; özet, dipnot, katalog 9 punto; kaynakça 10 punto olmalı, tek satır aralıkla yazılmalıdır.
3. A4 boyutundaki yazılarda, sayfanın solundan ve üstünden 3 cm, sağından ve altından 2 cm boşluk bırakılmalıdır.
4. Ana başlık metnin yazıldığı dilde, 11 punto, düz ve kelimelerin ilk harfi büyük harfler ile ortalanarak, koyu yazılmalıdır. Yabancı dildeki başlık, ana başlığın bir alt satırında, 12 punto, italik ve kelimelerin ilk harfi büyük harfler ile ortalanarak, koyu yazılmalıdır.
5. Başlık altında, ortalanarak yazar/yazarların isimleri, 10 punto ve koyu yazılmalıdır. Yazar isimleri yıldızlı dipnot (*) ile dipnotta gösterilmeli, dipnotta ise yazarın akademik unvanı, çalıştığı kurumun adı, adresi ve e-posta adresi ile ORCID numaraları belirtilmelidir.
6. Yazar isimlerinin altında, 200 kelimeyi aşmayacak şekilde, ancak en az 150 kelimelik özet yazılmalıdır. Özette çalışmanın amacı, içerik ve sonuçları hakkında kısa ve açıklayıcı bilgiler bulunmalıdır. Özeti en az 4, en fazla 6 kelimedenden oluşan anahtar kelimeler verilmelidir. Yabancı dildeki çalışmalarda metnin kaleme alındığı dilde ve Türkçe özet, Türkçe yazılmış çalışmalarda ise metin dilinde ve İngilizce özet yer almalıdır.
7. Dipnotlar sayfanın altında verilmeli ve makalenin başından sonuna kadar sayısal süreklilik izlemelidir.
8. Metin içerisindeki alt başlıklarda kelimelerin ilk harfi büyük, diğer harfleri küçük olmak üzere 11 punto olmalı ve koyu yazılmalıdır.
9. Çalışmanın tamamı, özet, kaynakça ve figürler ile birlikte 20 sayfayı geçmemeli, sağ alt köşeye sayfa numarası eklenmelidir. Bu sınırlamayı aşan çalışmalarda, editörlerin takdir hakkı göz önüne alınacaktır.
10. Makalede kullanılacak fotoğraf, resim, çizim ve harita gibi görsel verilerde "Fig." kısaltması kullanılmalı, numaralandırmada süreklilik gözetilmelidir. Metnin içinde kullanılan "Fig." ibaresi parantez içerisinde yer almalıdır. İki'den fazla figür belirtiliyorsa, iki rakam arasına boşluksuz tire (Fig. 2-4) konulmalıdır. Figür çözünürlükleri 300 dpi'den aşağı olmamalı ve JPEG formatında gönderilmelidir. Figürlerin listesi metnin sonunda, kaynakça bölümünün öncesinde yer almalıdır.
11. Kaynakça, makalenin sonunda bulunmalıdır. Kaynakçanın devamında, varsa figürler yer alır.
12. Makaleler, editörlerin önerileri doğrultusunda seçilen çift taraflı-kör hakemlik (gerektiğinde 3. hakeme gönderilebilir) ilkesine uygun olarak değerlendirilmektedir. Yazarın kimliğinden bağımsız olarak değerlendirilen yazılar için hakemlerin gerekli gördüğü düzeltme ve görüşler yazara iletilir. Yazım kurallarına uygun olmayan makaleler ise işleme konulmadan, yazarına iade edilecektir. Yazar, hakemlerden gelecek değişiklik, düzeltme ve ilaveleri yapmayı taahhüt etmiş sayılır.
13. Yayımlanan yazıların bilimsel sorumluluğu yazar/yazarlara aittir. Bu çalışmalar doğrudan ya da dolaylı olarak Lycus Dergisi'nin görüşü niteliği taşımaz.
14. Dipnot kaynakları aşağıdaki kurallara göre hazırlanmalıdır;
Tek Yazarlı Kaynak Gösterme: İnan 1987, 121.
İki Yazarlı Kaynak Gösterme: Şimşek – Duman 2007, 75.
İki'den fazla yazarı kaynak gösterme: Hobbs v.d. 1998, 358.
Birden fazla kaynaktan yapılan alıntıyı gösterme: Kadioğlu 2006, 152; Ismaelli 2009, 25.
Birden fazla soy ismi taşıyan yazarı kaynak gösterme: Dönmez-Öztürk 2006, 95.
*Dipnotlarda sayfa numaraları verilirken, tam aralık verilmeli (İnan 1987, 121-125), "vd., vdd." gibi kısaltmalar kullanılmamalıdır.

15. Kaynakça aşağıdaki kurallara göre hazırlanmalıdır;

• Kitap kaynak gösterme:

Bailey 1980

D. M. Bailey, *Roman Lamps Made in Italy, A Catalogue of the Lamps in the British Museum II*, London, 1980.

Demirhan-Erdemir 2015

A. Demirhan Erdemir, *Prehistorik ve İlk Çağlarda Tıp*, İstanbul, 2015.

Humann v.d. 1898

C. Humann – C. Cichorius – W. Judeich – F. Winter, *Altertümer von Hierapolis*, Berlin, 1898.

• Çeviri Yapılmış Kitabı Kaynak Gösterme:

Deighton 2005

H. J. Deighton, *Eski Atina Yaşantısında Bir Gün*, Çev. H. Kökten-Ersoy, İstanbul, 2005.

Magie 2001

D. Magie, *Anadolu'da Romalılar I, Attalos'un Vasiyeti*, Çev. N. Başgelen – Ö. Çapar, İstanbul, 2001.

• Editörlü Kitapta Bölümü Kaynak Gösterme:

Atila – Gürler 2010

C. Atila – B. Gürler, “Bergama Müzesi'nde Bulunan Roma Dönemi Cam Eserleri”, *Metropolis İonia II Yolların Kesiştiği Yer Recep Meriç İçin Yazılar/The Land of the Crossroads Essays in Honour of Recep Meriç*, Ed. S. Aybek – A. K. Öz, İstanbul, 2010, 47-53.

• Makale Kaynak Gösterme:

Başaran 1990

S. Başaran, “1988 Yılı Enez Kazısı Çalışmaları”, *11. Kazı Sonuçları Toplantısı 2*, Ankara, 1990, 107-123.

Kaya 2009

M. A. Kaya, “Anadolu'da Roma Egemenliği (İÖ 205-25)”, *Doğu Batı Dergisi* 49, Ankara, 2009, 195-234.

Murat 2003

L. Murat, “Ammihanta Ritüelinde Hastalıklar ve Tedavi Yöntemleri”, *Archivum Anatolicum* 4/2, 2003, 89-109.

Şimşek – Duman 2007

C. Şimşek – B. Duman, “Laodikeia'da Bulunan Ampullalar”, *Olba XV*, İstanbul, 2007, 73-101.

• Yayınlanmamış Tez Çalışmasını Kaynak Gösterme:

Söğüt 1998

B. Söğüt, *Kilikya Bölgesi'ndeki Roma İmparatorluk Çağı Tapınakları*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 1998.

Erön 2007

A. Erön, *Anadolu'da Roma Dönemi Tapınaklarında Görülen Bezemeli Frizler*, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın, 2007.

• Antik Dönem Metinlerini Kaynak Gösterme:

Antik döneme ait edebi bir metinden yapılan alıntılar, dipnot yerine metin içerisinde ve parantez içerisinde “Plinius (*nat.* V.105)”, “Strabon (XII.8.16)” verilmelidir. Metin ya da dipnot içerisinde kullanılan antik dildeki terimler ya da kısa cümleler italik olarak verilmelidir. Antik kaynaklar *Der Neue Pauly*'de verilen standartlara uygun olmalıdır.

16. Dipnot ve kaynakçada bir yazarın aynı yılda yayımlanmış birden fazla eseri kullanılacaksa, yıldan sonra alfabenin başlangıç harfinden başlayarak küçük harf ekleyerek (Şimşek 2002a, 3; Şimşek 2002b, 231) numaralandırılmalıdır.

17. Başvurular <https://dergipark.org.tr/lycus> adresi üzerinden yapılmalıdır; bununla birlikte gerektiğinde lycus@pau.edu.tr e-posta adresinden de yapılabilir.

Sebaste Antik Kenti Yüzey Araştırmaları'nda Ele Geçen Terra Sigillata ve Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin Ön Değerlendirmesi

Preliminary Assessment of Terra Sigillata and Late Roman Red Slip Wares Recovered in Surface Surveys of the Ancient City of Sebaste

Mehmet Ali EYYÜPOĞLU*

Emre TAŞTEMÜR**

Özet

Geç Neolitik Dönem'den itibaren kültür öğelerine rastlanan ancak Batı Anadolu'nun Romalılaştırılma sürecinde adı anılmaya başlanan Sebaste antik kenti, bulunduğu konum ve verimli toprakları ile binlerce yıl ayakta kalmayı başarmıştır. Kentin lokalizasyonu ilk defa 19. yüzyılda Anadolu topraklarına gelen Avrupalı gezgin araştırmacılar tarafından, çevrede bulunan yazıtların okunması ile yapılmıştır. 1966-1978 yılları arasında İstanbul Arkeoloji Müzeleri adına Dr. Nezih Fıratlı tarafından 13 sezon boyunca höyükler, kiliseler ve tümülüslerde kazılar gerçekleştirilmiştir. Bu kazılar neticesinde kiliselerin altında Roma hamamına ait temeller olduğu ve kentin merkezinin, kiliselerin bulunduğu bölge olduğu anlaşılmıştır. 2016 yılından itibaren yapılan yüzey araştırmalarıyla birlikte, Sebaste'nin merkezi olan Selçukler ve çevresindeki tüm alanlar taranmıştır. Yüzey araştırmalarında tespit edilen mimari öğeler ile küçük buluntular arasında, çalışmanın temelini oluşturan Roma seramikleri yer almaktadır. Yapılan çalışmada mevcut seramiğin tasnifi yapılarak Sebaste kentinin Roma Dönemi'ndeki ticaret ağı ile birlikte kentin sosyo-kültürel olarak diğer kentlerle olan ilişkisini ve bu bağlamda Sebaste'nin Roma Dönemi'ndeki önemi vurgulanmaktadır. Ayrıca değerlendirilen bu seramikler yerleşim ve buluntu paralelliği ile toprağın altındaki yapıların tarihsel aralığını belirlemede bir öngörü oluşturması açısından oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, Anadolu, Sebaste, Roma Seramiği, Terra Sigillata.

Abstract

The ancient city of Sebaste, where cultural elements starting from the late Neolithic period are attested, came to be known during the Romanization process of Western Anatolia, and has managed to survive for thousands of years thanks to its location and fertile territory. The city was localized for the first time by European travellers in the 19th century through reading of the inscriptions found in the vicinity. Between 1966 and 1978, excavations were carried out at mounds, churches, and tumuli by Dr. Fıratlı on behalf of the Istanbul Archaeological Museums for 13 seasons. As a result of these excavations, it was understood that the foundations of Roman baths lay under the churches and that the centre of the city was where the churches were found. In the research conducted since 2016, Selçukler, which is the centre of Sebaste, and its environs were surveyed. Among the architectural elements and small finds discovered during the surveys, Roman pottery that constitute the scope of the present study were also documented. In this study, the extant pottery is made classified and the socio-cultural relationship with other cities and the trade network of Sebaste in the Roman period and her importance in the Roman period is emphasized. In addition, these potsherds are very important to establish a parallelism between the settlement and the finds, as well as providing a prediction in determining the historical range of the structures still buried.

Keywords: Archaeology, Anatolia, Sebaste, Roman Pottery, Terra Sigillata.

* Uzm. Arkeolog, Uşak Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, Uşak. ☎ 0000-0002-7642-4083 | mehmetalieyyupoglu@gmail.com

** Doç. Dr., Uşak Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, Uşak. ☎ 0000-0002-8831-0622 | emre.tastemur@usak.edu.tr

Giriş

Antik Sebaste kenti, Uşak il merkezine 38 km uzaklıkta, Sivasslı ilçesinin ise 2 km güneyinde yer almaktadır¹. Kent, bir yandan Gediz Irmağı'nın (Hermos) yukarı havzasındaki kollarından Banaz Çayı (Sindros), diğer yandan Büyük Menderes'e (Maiandros) karışan kollarla sulanan bölgede, verimli topraklara sahiptir². MÖ 5. yüzyılda Phrygia Bölgesi sınırları içinde bulunan Sebaste, aynı tarihlerde bölgenin ikiye ayrılmasıyla, Megale Phrygia'sı sınırları içine dahil edilmiştir³. MÖ 184/3 tarihinde Pergamon kralı II. Eumenes'in Bithynia kralı Prusias ile yaptığı savaşı kazanması ile birlikte, yeni kazanılan bu toprakları Pergamonlular "Phrygia Epiktetos" Türkçeleştirilmiş haliyle "İlaveten kazanılmış Phrygia" olarak tanımlanmıştır (Strab. XII.1.563). Ancak Phrygia toprakları MS 4. yüzyıldan itibaren Pacatiana⁴ ve Salutaris olarak tekrar adlandırılmıştır. Sebaste ise bu sınıflandırma da Phrygia Pacatiana Bölgesi sınırlarında yer almıştır. Sebaste kenti, Augustus tarafından, MÖ 20 yıllarında Apollon Tapınağı'ndan alınan bir kehanetle çevredeki boyların yaşamış olduğu köylerin birleştirilmesiyle kurulmuş⁵ ve Augustus'a ithafen "Sebaste" adını almıştır⁶. Sebaste kentinde, İstanbul Arkeoloji Müzeleri adına Dr. Nezih Fıratlı 1966-1978 yılları arasında 13 kazı sezonu süresince kurtarma kazıları gerçekleştirmiştir⁷. Kazıların 1978 yılında durmasının ardından kent ve çevresi büyük bir sessizliğe bürünmüş ve 2016 yılına kadar bu kaderine terk edilmiş sürmüştür. 2016 yılından itibaren yüzey araştırmaları başlatılmıştır ve günümüzde bu araştırmalar Sebaste kenti ve çevresinde sürdürülmektedir⁸.

Bu çalışmanın konusunu, Sebaste antik kenti yüzey araştırmalarında 2016-2019 yılları arasında ele geçen Terra Sigillata, Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri ve Yerel Kırmızı Astarlı Seramikleri oluşturmaktadır. Sebaste'de yoğun olarak ele geçen seramiklerden tanımlanabilecek 43 adet seramik parçası üzerinde incelemeler yapılmıştır.

Sebaste Yüzey Araştırmalarında Ele Geçen Terra Sigillata ve Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri

Terra Sigillata

Terra Sigillata, genellikle kırmızı kaliteli kilden üretilmiş, kırmızı parlak astarlı kaplar için kullanılan genel bir terimdir⁹. Roma Dönemi'nde yoğun olarak kullanılan bu kapların en temel özelliği, kırmızı, kaliteli sinter astarlı olmalarıdır¹⁰. Terra Sigillata yaklaşık olarak MÖ 2. yüzyılın ortalarından MS 4. yüzyıla kadar kullanım görmüştür¹¹. İlk kez, 1985 yılında Dragendorff¹², Batı Sigillatları üzerine yaptığı çalışmalarda kapların form ve tekniklerini ele almıştır¹³. Ayrıca Terra

¹ Taştemür 2017, 83.

² İzmirli 1975, 41-42.

³ İzmirli 1975, 42.

⁴ Constantinus zamanında doğuya vali olarak gönderilen Pacatianus'un isminden dolayı bu şekilde adlandırılmıştır.

⁵ Jones 1971, 93.

⁶ Fıratlı 1970, 110.

⁷ Taştemür 2017, 85.

⁸ Taştemür – Dinç 2018, 66; Taştemür – Dinç 2019, 479-480.

⁹ Hayes 1997, 41.

¹⁰ Çizer 1993, 224; Tekkök 2008, 1; Civelek 2008, 58.

¹¹ Uygun 2011, 4.

¹² Dragendorff 1895.

¹³ Zoroğlu 1986, 61-62; Ergürer 2012, 98.

Sigillata terimini de kullanarak bu isimle anılmasını sağlamıştır¹⁴. Terra sigillata, genel olarak Doğu – Batı sigillatoları olarak iki ana grup halinde ele alınmıştır¹⁵. Avrupa’da birçok merkezde üretildiği anlaşılan Batı Sigillatoları, başlangıçta Arretine seramiği olarak bilinmekteydi¹⁶. İlk olarak MÖ 40’larda İtalya’da¹⁷ üretilmeye başlandığı düşünülen bu kapların üretimleri Almanya, İngiltere ve Fransa’da da gerçekleştirilmiştir¹⁸. Doğu Sigillatoları’nın üretimi MÖ 2. yüzyılın ortalarında başlamış¹⁹ ve konu üzerinde ilk çalışmayı Zahn yürütmüştür²⁰. Priene buluntularını ele alan Zahn kapların üretim yeri için Pergamon’u göstermiştir²¹. Kenyon, 1957 yılında Samaria Sebaste’de ele geçen sigillatoları, Doğu Sigillata A, B ve C olarak 3 alt türe ayırmış²² ve günümüzde bu kaplar için çoğunlukla tercih edilen terminolojiyi oluşturmuştur.

Sebaste kentinde Doğu Sigillatası B ve C gruplarına dâhil edilen toplamda on adet seramik parçası ele geçmiştir.

Doğu Sigillatası B

“Doğu Sigillata B” grubu dahilinde Sebaste’de iki adet tabak kenar parçası (Levha 1, Kat. No. 1, 3), iki adet tabak kaide parçası (Levha 1, Kat. No. 2, 4) ele geçmiştir. Ele geçen bu parçalar Hayes’in sınıflandırması esas alınarak değerlendirilmiştir.

Se. Form 1 (Hayes Form 14): İçe kavisli düz ağız kenarı, dışbükey kavisle kaideye yönelen sığ gövde, geniş ve alçak halka kaide özelliği gösteren tabaklardır. Hayes, bu tabakları Form 14²³ olarak sınıflandırmıştır. Aynı zamanda bu tabak formu, dönemin sevilen kap formu olarak DSA’da²⁴ da kullanılmıştır. Ancak DSB üretilen tabakların cidarı ince ve kaidesi çıkıntı olacak şekilde oldukça alçaktır. DSB’nin yoğun olarak kalıp ile üretilen tabaklarının yanında Form 14 gibi çarkta üretilen tipleri yaygındır. Sebaste’de bu forma ait bir adet ağız kenarı (Levha 1, Kat. No. 1), bir adette dışa çıkıntı şeklinde geniş ve alçak kaide (Levha 1, Kat. No. 2) parçası ele geçmiştir. Benzerleri Atina Agorası²⁵, Ephesos²⁶ Tralleis²⁷ ve Knidos’da²⁸ bulunmuştur. Benzer örneklerin anolojileri ışığında bu form MS 1. yüzyılın birinci yarısına tarihlendirilmiştir.

Se. Form 2 (Hayes Form 19): İçe yuvarlatılmış ağız kenarı, kaideye doğru daralan konik gövde, düz dip özelliği gösteren tabaklardır. Bu form Hayes tarafından Form 19²⁹ olarak sınıflandırılmıştır. Sebaste’de tek ağız kenarı parçası (Levha 1, Kat. No. 3) olarak ele geçen Form 19’un oldukça kaliteli astarı mevcuttur. Tabağın içe döndürülmüş kısa ağız kenarı iç ve dışta tek sıra yiv ile vurgulanmıştır. Kat. No. 3

¹⁴ Dragendorff 1985, 19.

¹⁵ Croowfoot v.d. 1957, 281-283.

¹⁶ Hayes 1997, 41.

¹⁷ Hayes 1997, 41.

¹⁸ Anderson-Stajanović 1977, 45.

¹⁹ Waage 1948, 18; Robinson 1959, 11; Slane 1997, 257.

²⁰ Zahn 1904, 430-447.

²¹ Zahn 1904, 447-448.

²² Croowfoot v.d. 1957, 281-284.

²³ Hayes 1985, 56, Tav. XII, 6.

²⁴ Hayes 1985, 15-16, Form 4, Tav. I, 9-12.

²⁵ Robinson 1959, 25, Pl. 61, G 31.

²⁶ Mitsopoulos-Leon 1991, 108, Taf. 117, H 4; Gassner 1997, 129, Taf. 42, 488-489; Meriç 2002, 51, 58, Taf. 22, K206-209.

²⁷ Erol 2004, 31-34, Lev. 1-6, 1-25.

²⁸ Doksanaltı 2006, 463-464, K169.

²⁹ Hayes 1985, Tav. XII, 13-14.

ağız kenarının benzerleri, Tralleis³⁰, Patara³¹, Ephesos³², Atina Agorası'nda³³ görülmekle beraber bu form MS 1. yüzyılın birinci yarısına tarihlendirilmiştir.

Se. Form 3: Çıkıntı şeklinde geniş ve alçak halka kaide, düz tondo özelliği gösteren tabak³⁴ formudur (Kat. No. 4). Hamur-astar özelliklerinin DSB olduğunu gösterdiği seramik parçası, aynı zamanda DSB tabaklarında sık kullanılan alçak halka kaide özelliğine sahiptir. Benzeri Troia³⁵, Ephesos³⁶'da ele geçmiştir. Bahsedilen özellikler dikkate alındığında kaide MS 1. yüzyıla tarihlendirilmelidir.

Doğu Sigillata C

“Doğu Sigillata C” grubuna dahil edilen 6 adet seramik parçası değerlendirilmiştir. Sebaste'de üç adet tabak formuna ait kaide parçası (Levha 1, Kat. No. 5-7), bir adet kase formuna ait kaide parçası (Levha 1, Kat. No. 8) ve birer adet tabak (Levha 1, Kat. No. 9) ve kase ağız kenar (Levha 1, Kat. No. 10) parçaları ele geçmiştir.

Se. Form 1 (Hayes Form L 6): Sebaste'de ele geçen Kat. No. 5-7 küçük boyutlu kaide parçalarından oluşmasından dolayı formu kesin olmamakla birlikte Hayes Form L 6'dır³⁷. Ancak her üç parçanın da hamur-astar özellikleri, DSC grubunda olduğunu kesin olarak göstermektedir. Kat. No. 5 turuncumsu hamur rengi, parlak kırmızı astara sahiptir. Astar, seramiğin iç yüzüne daha kalın uygulanmıştır. Kat. No. 6 ise her iki yüzüne eşit olacak şekilde daha özenli uygulanmış parlak astara sahiptir. Kat. No. 7'nin ise iç ve dış yüzüne kalın olarak parlak turuncu astar uygulanmıştır. Üç kaide parçası da Loeschke'nin Form 6³⁸ olarak sınıflandırdığı içe dönük kenarlı tabaklar ile benzer özellikler gösterir. Az örneği bulunan bu form Hayes Form 4³⁹'ün prototipini oluşturur. Benzer örnekleri Çandarlı⁴⁰ ve Patara⁴¹'da görülmektedir. MS 1. ve 2. yüzyıllara tarihlendirilmiştir.

Se. Form 2 (Hayes Form L 19): Sebaste'de ele geçen Kat. No. 8 kaide parçası, kalın uygulanmış parlak kırmızı astarlıdır. Katkısız bir hamur yapısına sahip olan parçanın, dış yüzü içbükey kavisle tabana sağlam oturan, ağır ve dar halka kaide profiline sahip olmasıyla DSC grubuna ait omurgalı kaselerinden, Form L 19⁴² ve Form 3⁴³ kategorisine ait olduğu düşünülebilir. Kaide parçasının oldukça küçük boyutlu olması ve form verme açısından sıkıntılı olması, seramiğin yalnızca çapından ve hamur-astar özelliklerinden dolayı DSC kaidelerine ait olduğu söylenebilmektedir. DSC'nin en çok tanınan formu olan omurgalı kaseler, formunda ufak değişimler ile hem erken hem de geç olmak üzere MS 1. yüzyıldan MS 3. yüzyıla kadar üretilmişlerdir. Erken örneklerde ince ve düzenli cidar yapısı görülmekle birlikte, geç dönemlerde hamur-astar yapısındaki değişim gözle görülebilir boyuttadır. Bu nedenle Kat. No. 8, omurgalı kaselerin erken örneği olan Form L 19 ile benzerlik sağlamaktadır. Yaygın olan formun benzer örnekleri,

³⁰ Civelek 2010, 175, Pl. 1, Fig. 5.

³¹ Uygun 2011, 53-54, Lev. 25, Kat. No. 373-377.

³² Meriç 2002, 51,59, Taf. 22, K219-220.

³³ Robinson 1959, 25, Pl. 61, G25.

³⁴ Tekkök-Biçken 1996, 191, Fig. 50, C3.

³⁵ Tekkök-Biçken 1996, 191, Fig. 50, C3.

³⁶ Mitsopoulos-Leon 1991, 100-101,110, Taf. 127, H44.

³⁷ Hayes 1985, 75-76, Tav. XVII, 1.

³⁸ Loeschke 1912, 363, Taf. XXVIII, 6.

³⁹ Hayes 1972, 321-322, Fig. 64.

⁴⁰ Loeschke 1912, 363, Taf. XXVIII, 6.

⁴¹ Uygun 2011, 76-77, Lev. 33, 495.

⁴² Loeschke 1912, 370-371, Taf. XXVIII, 19; Hayes 1985, Tav. XVII, 5-7.

⁴³ Hayes 1972, 321-322, Fig. 64.

Çandarlı⁴⁴, Atina Agorası⁴⁵, Troia⁴⁶, Assos⁴⁷, Smyrna⁴⁸, Knidos⁴⁹, Ephesos⁵⁰, Patara⁵¹, Metropolis⁵², Berenice⁵³'de bulunmuştur. MS 1. yüzyıl ile 2. yüzyıl başına tarihlenmek yanlış olmayacaktır.

Se. Form 3 (Hayes L 26B): Dışa açılan ağız kenarı, dışa çıkıntılı dudak, düz konik gövde keskin açıyla kaideye yönelir, ağır halka kaide özelliği gösteren derin tabaklardır. Bu forma ait bir adet ağız parçası Sebaste'de ele geçmiştir. Bu tabakları Loeschke Form 26B olarak isimlendirmiştir. Hayes'de Loeschke'nin terminolojisine uyararak Form L 26B⁵⁴ olarak sınıflandırmıştır. Dudak işlenişi ve hamur-astar özelliklerine göre geç form olan Hayes Form 2⁵⁵'den ayrılır. Kat. No. 9 seramik parçasının astarında pul pul dökülmeler görülmektedir. MS 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilen bu formun benzerleri, Berenice⁵⁶, Çandarlı⁵⁷, Ephesos⁵⁸, Patara⁵⁹, Pergamon⁶⁰, Metropolis⁶¹, Atina Agorası⁶² ve Smyrna⁶³'da bulunmaktadır.

Se. Form 4 (Hayes Form 5): Yuvarlatılmış dik ağız kenarlı yayvan yarım küre gövdeli, dar halka kaideli kase formudur. Hayes bu profildeki kaseleri, Form 5⁶⁴ olarak sınıflandırmıştır. Hayes Form L 20⁶⁵'nin geç dönemin devamı niteliğindeki kaseler, erkenlere göre daha dik ağız kenarlı ve daha yayvandır. Hamur-astar özelliklerinde bozulma görülmektedir. Sebaste'de bu forma ait bir adet ağız kenarı parçası ele geçmiştir. Hamur-astar özelliklerine göre DSC olduğu anlaşılan parçanın ağız profili ve çapı dikkate alındığında Hayes Form 5 ile uyum gösterdiği görülmektedir. Benzerlerinin Parion⁶⁶, Knidos⁶⁷ ve Berenice⁶⁸'te görüldüğü Kat. No. 10 ağız parçası MS 3. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri

Sigillataların ardılı olarak seramik pazarında kendini gösteren Geç Roma kırmızı astarlı seramikleri, genellikle daha ince uygulanan bir astara ve daha katkılı kile sahiptir ve servis kapları olarak kullanılmıştır. Uzun yıllar üretilmiş ve yayılım

⁴⁴ Loeschke 1912, 370-371, Taf. XXVIII, 19.

⁴⁵ Robinson 1959, 24, Pl. 61, G 13-14; Hayes 2008, 199-200, Fig. 24, 788-793.

⁴⁶ Tekkök-Biçken 1996, 118, Fig. 83, F 14.

⁴⁷ Zelle 1997, 117-124, Abb. 37-39.

⁴⁸ Erol 2014, 66-68, 223-243, K149-188.

⁴⁹ Doksanaltı 2006, 473, K180.

⁵⁰ Beyll 1993, 32, Taf. 6, 74-77; Gassner 1997, 136-137, Taf. 44, 531; Meriç 2002, 67, Taf-29, K321-327.

⁵¹ Uygun 2011, 78, Lev. 34-35, 509-515.

⁵² Güngör 2005, 49, 119, Lev. 31, 169.

⁵³ Kenrick 1985, 260-261, Fig. 47, B366.

⁵⁴ Hayes 1985, Tav. XVII, 11.

⁵⁵ Hayes 1972, 319-321, Fig. 64.

⁵⁶ Kenrick 1985, 261-263, Fig. 48, B368.

⁵⁷ Loeschke 1912, 373-377, Taf. XXVIII, 26b.

⁵⁸ Beyll 1993, 34, Taf. 7, 81.

⁵⁹ Uygun 2011, 79-80, Lev. 35-36, Kat. No. 523-528.

⁶⁰ Meyer-Schlichtmann 1988, 231-232, Taf. 16, Sa 27a.

⁶¹ Güngör 2005, 49, Lev. 29-30, 160-166.

⁶² Hayes 2008, 200, Fig. 25, 799.

⁶³ Erol 2014, 55, 183, Tip: Ç-T1.4, K-63.

⁶⁴ Hayes 1972, 322, Fig. 64.

⁶⁵ Hayes 1985, Tav. XVII, 8-9.

⁶⁶ Ergürer 2012, 113-115, Lev. 103-104, Kat. No. 213-218.

⁶⁷ Doksanaltı 2006, 475-476, K185.

⁶⁸ Kenrick 1985, 265, Fig. 48, B373.

alanlarını genişletmişlerdir⁶⁹. Üretim merkezlerinin farklılıkları sebebiyle Afrika kırmızı astarlı seramiği, Phokaia kırmızı astarlı seramiği, Mısır kırmızı astarlı seramiği, Sagalassos kırmızı astarlı seramiği gibi üretim yerlerinin isimleriyle anılmaktadırlar. Bahsi geçen gruplar arasında en çok tercih edilenler ise Afrika ve Phokaia Kırmızı astarlı seramiklerdir⁷⁰. Afrika kırmızı astarlıları ilk olarak MS 1. yüzyılda Kuzey Afrika'da üretilmeye başlanmıştır⁷¹ ve üretimi MS 7. yüzyıl ortasına kadar devam etmiştir⁷². Kili turuncu tonlarında ve kiremit kırmızısı olan bu seramiklerde katkı maddesi olarak kuartz parçacıkları, az miktarda mika ve kireç katkısı bulunmaktadır⁷³. Astar kil rengine göre birkaç ton koyu renkte olmakla birlikte parlak veya mat bir görünüme sahiptir⁷⁴. Süslemelerde ise genellikle damga, rulet ve aplik bezemeler görülmektedir⁷⁵. Geç Roma kırmızı astarlıları içerisindeki popüler olan bir diğer grup ise Phokaia kırmızı astarlılarıdır. Çandarlı sigillatalarının piyasadan kalkması ve Afrika'da Vandal istilasının⁷⁶ gerçekleşmesi sonrasında AKA üretimi sekteye uğramış ve bölgede servis kaplarına olan ihtiyaç artmıştır. Phokaia kırmızı astarlı kapları da alternatif bir grup olarak MS 4. yüzyılın sonlarında üretilmeye başlanmıştır⁷⁷. Phokaia kırmızı astarlıları MS 7. yüzyıla kadar üretimine devam etmiştir⁷⁸. Kil rengi pişme sırasında maruz kaldığı ısıya göre değişiklik göstermektedir⁷⁹. Genel olarak açık ve koyu kiremit rengi veya turuncu tonlarındadır. Astar kabın tüm yüzeyine uygulanmakla birlikte, kilin bir ya da iki ton koyu rengindedir⁸⁰. Katkı maddesi olarak bünyesinde kireç ve mika barındırmaktadır⁸¹. Süslemelerde ise rulet ve baskı bezemesi sevilerek kullanılmıştır⁸². Geç Roma kırmızı astarlıları adı altında değerlendirilen bir diğer grup olan Sagalassos kırmızı astarlıları üretimine MÖ 1. yüzyılda başlanmış, MS 6. yüzyıla kadar devam etmiştir⁸³. Portakalımsı/kahverengi kırmızı⁸⁴ olan hamur kaliteli ve iyi pişirimidir. Bu seramiklerin gözle ayırt edilebilen herhangi bir katkı maddesi bulunmamaktadır⁸⁵. Astar ise kil rengine göre bir ya da iki ton koyu ve parlak bir renge sahiptir⁸⁶.

Sebaste'de Afrika, Phokaia ve Sagalassos kırmızı astarlıları gruplarına dahil edilen toplamda on üç adet seramik parçası ele geçmiştir.

Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri (SKA)

Sebaste'de dört adet seramik parçası ele geçmiştir. Bunlardan üç adeti kase kenar parçası (Levha 1, Kat. No. 11-13), bir adeti ise tabak kenar parçasıdır (Levha 1, Kat

⁶⁹ Ergürer 2012, 116.

⁷⁰ Erol 2011, 109.

⁷¹ Hayes 1972, 15-17.

⁷² Poblome 1999, 293.

⁷³ Hayes 1972, 13-14.

⁷⁴ Erol 2011, 110.

⁷⁵ Hayes 1972, 211-283.

⁷⁶ Adak-Adıbelli, 2006, 90.

⁷⁷ Hayes 1972, 323; Fırat 2011, 118.

⁷⁸ Hayes 2008, 83.

⁷⁹ Waage 1933, 298.

⁸⁰ Hayes 1972, 324.

⁸¹ Francis 2015, 75.

⁸² Hayes 2008, 84.

⁸³ Uygun 2009, 19-20.

⁸⁴ Poblome v.d. 2014, 85.

⁸⁵ Fırat 1999, 27.

⁸⁶ Uygun 2009, 19.

No. 14). Ele geçen bu seramik parçaları Poblome'nin oluşturmuş olduğu sınıflandırmaya bağlı kalınarak yapılmıştır.

Se. Form 1 (Sagalassos 1B180): İçe dönük kenar, üzerinde derin yiv sırası yer alan dışbükey gövde, muhtemelen düz dip⁸⁷ özelliği gösteren kaselerdir. Form 1B180⁸⁸ olarak sınıflandırılan bu kaselerden Sebaste'de bir adet ağız parçası ele geçmiştir. Sagalassos⁸⁹ dışında benzeri bulunmayan, Kat. No. 11'deki parçanın benzerini Poblome MS 5. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirmektedir.

Se. Form 2 (Sagalassos 1B190-1B191): Cıdarı kalınlaştırılarak aşağı doğru sarkıtılan dik ağız kenarı, üstte ve dış yüzde yiv ile ayrılan ağız, ince cidarlı gövdeyle keskin açıyla buluşur. Kaideye yönelen dik eğimli gövde, dar ve alçak halka kaide özelliği gösteren kase formudur. Bu formda kaselerin bezemesiz olanları, Poblome tarafından 1B190⁹⁰, bezemeli olanlar ise 1B191⁹¹ olarak sınıflandırılmıştır. Sebaste'de bir adet ağız kenar parçası (Levha 1, Kat. No. 12) olarak bulunan ve gövdesinde bezeme yer almayan kase parçası, Form 1B190'a ait olmalıdır. Yine de parçanın küçük olması göz önüne alındığında 1B191 ile birlikte değerlendirilmelidir. MS 3. yüzyıl ile MS 4. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilen formun benzer örnekleri, Sagalassos⁹² dışında Perge⁹³, Patara⁹⁴ ve Laodikeia⁹⁵'da bulunmaktadır.

Se. Form 3 (Sagalassos 1B241): Dışa açılan geniş ağız kenarı, aşağıya sarkık dudak, konik gövde, olasılıkla dar halka kaide özelliği gösteren kase formudur. Poblome bu forma ait kaseleri, Form 1B241⁹⁶ olarak sınıflandırmıştır. Sebaste'de bir adet ağız kenarı olarak bulunan parça Poblome Form 1B241'in bir varyasyonu olmalıdır. Ayrıca Kat. No. 13, keskin dönüşlü ağız kenarı, küçük çıkıntı şeklinde ve aşağı sarkan geniş dudak ile Doğu Sigillata A'dan Hayes Form 9⁹⁷'u ile birlikte küçük versiyonu olan Form 11⁹⁸'i hatırlatmaktadır. Ancak DSA formlarında bulunan ağız kenarındaki bezeme Sagalassos örneklerinde bulunmaz. Poblome tarafından MS 1. yüzyıl ile MS 4. yüzyıla tarihlendirilen Form 1B241⁹⁹'in benzerleri Perge¹⁰⁰, Patara¹⁰¹ ve Tripolis¹⁰²'te bulunmuştur. Sebaste'de ele geçen parça yüzey buluntusu olduğu için tarihleme de net bir veri sağlamasa da bu formun popüler olduğu MS 4. yüzyılın ilk yarısına tarihlemek yanlış olmayacaktır.

Se. Form 4 (Sagalassos 1C160): Dik ağız kenarı, genellikle derin yiv ile belirginleştirilmiş kenarın altından keskin açıyla başlayan konik gövde, alçak halka kaide özelliği gösteren tabaklardır. Poblome bu profile sahip tabakları, Form 1C160¹⁰³ olarak sınıflandırmıştır. Sebaste'de bir adet ağız-gövde parçası (Levha 1,

⁸⁷ Poblome v.d. 1993, 123, Fig. 93, 1B180.

⁸⁸ Poblome 1999, 306, Fig. 31, 5.

⁸⁹ Poblome 1999, 306, Fig. 31, 5.

⁹⁰ Poblome 1999, 306, Fig. 32.

⁹¹ Poblome 1999, 306, Fig. 33.

⁹² Poblome 1999, 306, Fig. 32, 33.

⁹³ Fırat 1999, 28, Lev. 36-37, 103-106.

⁹⁴ Uygun 2011, 95-96, Ptr. Sag.K. A. Kase T.2, Lev. 47-48, Kat. No. 699-706.

⁹⁵ Duman 2014, 15, Fig. 3, No. 76-83.

⁹⁶ Poblome 1999, 307, Fig. 43.

⁹⁷ Hayes 1985, 18-19, Tav. II, 7.

⁹⁸ Hayes 1985, 19, Tav. II, 9.

⁹⁹ Poblome 1999, 307, Fig. 43.

¹⁰⁰ Fırat 1999, 28, Lev. 37, 109.

¹⁰¹ Uygun 2011, 96-97, Ptr. Sag.K. A. Kase T.6, Lev. 48, Kat. No. 712.

¹⁰² Ok 2018, 38, Fig. 8, no. 14.

¹⁰³ Poblome 1999, 309, Fig. 61.

Kat. No. 14) olarak bulunan Form 1C160'nın benzerleri Perge¹⁰⁴, Laodikeia¹⁰⁵ ve Tripolis¹⁰⁶'te bulunmuştur. Anolojilerinin yardımıyla Kat. No. 14, MS 3. yüzyıl ile MS 4. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir.

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri (AKA)

Yüzey araştırmalarında yedi adet Afrika kırmızı astarlılarına ait seramik parçası ele geçmiştir. Bunlardan beş adeti kase kenar parçası (Levha 1, Kat. No. 15, 18-21), iki adeti ise tabak kenar parçasıdır (Levha 1, Kat. No. 16-17). Ele geçen bu seramik parçaları Hayes'in oluşturmuş olduğu sınıflandırmaya bağlı kalınarak incelenmiştir.

Se. Form 1 (Hayes Form 17): Dik veya dışa açılan ağız kenarı yuvarlak uçla sonlanan dudak, yarım küre yayvan gövde, alçak halka kaide özelliği gösteren kaselerdir. Bu forma sahip kaseleri Hayes Form 17¹⁰⁷ olarak sınıflandırmıştır. Herhangi bir süslemesi olmayan kaselerdir. Sebaste'de bu forma ait bir adet ağız-gövde parçası ele geçmiştir (Levha 1, Kat. No. 15). Yuvarlatılmış, kalın ağız kenarlı ve yarı küresel gövdelidir. Turuncumsu hamur rengi ve kalın uygulanmış turuncu parlak astara sahiptir. Dış yüzü yoğun kalkere sahip parçanın astarı yalnızca iç yüzde takip edilebilmektedir. Çok yaygın olmayan ve bölgesel olan bu kaseler MS 2. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir.

Se. Form 2 (Hayes Form 50B): Dışa açılan düz ağız kenarı, hafif dışbükey gövde, çıkıntı şeklinde kaide veya düz taban özelliği gösteren derin tabaklardır. Hayes'in Form 50¹⁰⁸ olarak sınıflandırdığı bu tabaklar iki alt tipe ayrılmıştır. Daha ince cidarlı, düz gövdeli olanlar Form 50A¹⁰⁹, daha kalın cidarlı ve hafif dışbükey gövdeli olanlar ise Form 50B¹¹⁰ olarak ayrılmıştır. Sebaste'de ele geçen bir adet ağız parçası (Kat. No. 16) Form 50B ile uyumludur. Ancak iki alt tip arasında ayrıca astarın uygulanışı bakımından farklılıklar olsa da Kat. No. 16 oldukça küçük ağız parçası olması itibarıyla bu farklılığın tespiti net olarak yapılamamıştır. Benzerlerini, Atina Agorası¹¹¹, Korinth¹¹², Tarsus¹¹³, Antiocheia¹¹⁴, Ephesos¹¹⁵, Tripolis¹¹⁶, Patara¹¹⁷, Magnesia¹¹⁸, Stratonikeia¹¹⁹, Berenice¹²⁰'de gördüğümüz seramik parçası, MS 4. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Se. Form 3 (Hayes Form 67): İki kademeye dışa uzanan ağız kenarı, dışbükey gövde, düz veya yiv ile belirginleştirilmiş taban özelliği gösteren derin tabak formudur. Hayes'in Form 67¹²¹ olarak sınıflandırdığı tabakların düzenli ağız kenar tipolojisi bulunmamasına rağmen iki kademeli olarak yükselmesi, tüm örneklerde görülür.

¹⁰⁴ Fırat 1999, 28, Lev. 38, 115.

¹⁰⁵ Duman 2014, 11, Fig. 4, No. 98.

¹⁰⁶ Ok 2018, 39, Fig. 10, no. 24-30.

¹⁰⁷ Hayes 1972, 42-43, Fig. 6.

¹⁰⁸ Hayes 1972, 68.

¹⁰⁹ Hayes 1972, 68.

¹¹⁰ Hayes 1972, 68.

¹¹¹ Hayes 2008, 221, Fig. 32, 995-998.

¹¹² Slane 1990, 55, Fig. 9, 112-113.

¹¹³ Jones 1950, 276, Fig. 207, 812-813; Adak-Adıbelli 2006, 44-47, Lev. 1, 8-14.

¹¹⁴ Waage 1948, 49, Pl. IX, 836.

¹¹⁵ Gassner 1997, 149, Taf. 49, 591.

¹¹⁶ Duman 2016, 702, Fig. 5, 4-5.

¹¹⁷ Şen-Yıldırım 2012, 155, Şek. 2,10.

¹¹⁸ Vapur 2001, 42-45, Çiz. 5-6, 21-28.

¹¹⁹ Karaca 2019, 23, Lev. 2, 8-11.

¹²⁰ Kenrick 1985, 356-357, Fig. 66, B632.

¹²¹ Hayes 1972, 112.

Sebaste'de bu forma uygun bir adet ağız kenar parçası bulunmuştur (Kat. No. 17). Boyutunun küçük olması itibariyle net olarak anlaşılacakla birlikte bu parça da daha yumuşak dönüşlerin olduğu söylenebilir. Sıkı hamur özelliği ile iç yüzde parlak turuncu astar uygulanmıştır. Astar, parçanın dış yüzünde ise yalnızca ağız kenarına uygulanmıştır. Benzerlerinin, Tarsus¹²², Atina Agorası¹²³, Knidos¹²⁴, Tripolis¹²⁵, Kelenderis¹²⁶, Patara¹²⁷, Magnesia¹²⁸, Stratonikeia¹²⁹, Antiocheia¹³⁰ ve Berenice¹³¹'te bulunduğu parça MS 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Se. Form 4 (Hayes Form 99): Cidarı kalınlaştırılmış ağız kenarı dışta yuvarlatılarak ve içbükey kavis yaparak ince gövdeyle birleşen, dışbükey gövde, alçak halka kaide, özelliği gösteren kase formudur. Bu forma uygun bir adet ağız parçası, yüzey araştırmasında ele geçmiştir. Hayes'in Form 99¹³² olarak sınıflandırdığı form, üç alt tipe ayrılmıştır. Kat. No. 18 oldukça küçük boyutlu olmasından dolayı bu ayrımın tespiti yapılamamasına rağmen ince dudak yapısı nedeniyle Form 99C¹³³ sınıflandırmasına dahil edilebilir. Benzerlerinin, Atina Agorası¹³⁴, Tarsus¹³⁵, Parion¹³⁶, Ephesos¹³⁷, Kelenderis¹³⁸, Magnesia¹³⁹, Stratonikeia¹⁴⁰, Berenice¹⁴¹ ve Antiocheia¹⁴²'da bulunduğu form MS 6. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Se. Form 5 (Hayes Form 104): Cidarı içte ve dışta kalınlaştırılarak topuz şekline getirilmiş ağız kenarı, düz ya da hafif dışbükey gövde, alçak halka kaide özelliği gösteren kaselerdir. Hayes bu profile sahip kaseleri, Form 104¹⁴³ olarak sınıflandırmıştır. Ağız, gövde ve kaide yapılarına göre üç alt tipe ayırmıştır. Sebaste'de bu forma ait bir adet ağız parçası ele geçmiştir (Kat. No. 19). Dudak işlenişi dikkate alındığında B tipine uygunluğu görülmektedir. Afrika serisinin yaygın olarak kullanılan formlarından olan Form 104'ün benzerleri, Berenice¹⁴⁴, Tarsus¹⁴⁵, Atina Agorası¹⁴⁶, Knidos¹⁴⁷, Ephesos¹⁴⁸, Parion¹⁴⁹, Tripolis¹⁵⁰,

¹²² Adak-Adıbelli 2006, 53-57, Lev. 3-5, 29-77.

¹²³ Hayes 2008, 226, Fig. 34, 1081-1089.

¹²⁴ Doksanaltı 2006, 488, K200.

¹²⁵ Duman 2016, 702, Fig. 6, 13-16.

¹²⁶ Tekocak 2009, 133, Fig. 7, 7-11.

¹²⁷ Şen-Yıldırım 2012, 156, Şek. 3, 20-21.

¹²⁸ Vapur 2001, 50-51, Çiz. 9, 40-42.

¹²⁹ Karaca 2019, 24, Lev. 3, 13-17.

¹³⁰ Waage 1948, 49-50, Pl. IX, 869,871.

¹³¹ Kenrick 1985, 49-50, Fig. 66, B639.

¹³² Hayes 1972, 152.

¹³³ Hayes 1972, 152.

¹³⁴ Hayes 2008, 232, Fig. 36,1153-1155.

¹³⁵ Adak-Adıbelli 2006, 68-71, Lev. 10-11, 121-141.

¹³⁶ Ergürer 2012, 136-138, Lev. 113-114, Kat. No. 242-246.

¹³⁷ Gassner 1997, 150, Taf. 49, 599.

¹³⁸ Tekocak 2009, 133, Fig. 7, 12-15.

¹³⁹ Vapur 2001, 51-52, Çiz. 9, 43-44.

¹⁴⁰ Karaca 2019, 25-26, Lev. 3, 13-17.

¹⁴¹ Kenrick 1985, 367-368, Fig. 68, B658.

¹⁴² Waage 1948, 50, Pl. X, 878.

¹⁴³ Hayes 1972, 160.

¹⁴⁴ Kenrick 1985, 369, Fig. 68, B663.

¹⁴⁵ Adak-Adıbelli 2006, 71-78, Lev. 12-19, 142-181.

¹⁴⁶ Hayes 2008, 233, Fig. 36,1158-1160.

¹⁴⁷ Doksanaltı 2006, 490, K206.

¹⁴⁸ Gassner 1997, 150, Taf. 49, 600-601.

¹⁴⁹ Ergürer 2012, 140-143, Lev. 115-116, Kat. No. 250-253.

¹⁵⁰ Duman 2016, 702, Fig. 7, 20.

Kelenderis¹⁵¹, Patara¹⁵² ve Antiocheia¹⁵³'da bulunmuştur. Bu parça, MS 6. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir.

Se. Form 6 (Hayes Form 104-105): Sebaste'de dışa açılan ağız kenarı, cidarı kalınlaşarak iç yüzü yuvarlatılmış dudak, kaideye hafif dış bükey kavis ile yönelen gövde profiline sahip bir adet ağız-gövde parçası ele geçmiştir (Kat. No. 20). Turuncumsu sıkı hamur, turuncu parlak ve kalın astara sahiptir. Parçanın dış yüzünde astar yalnız dudak çevresine uygulanmıştır. Hamur ve astar özellikleri dikkate alındığında Afrika kırmızı astarlı seramikleri içerisinde değerlendirilmesi gereken parçanın form olarak benzeri yalnız Anemurium¹⁵⁴'da bulunmaktadır. Hayes Form 104¹⁵⁵ ve 105¹⁵⁶'in imitasyonu olarak değerlendirilebilecek parçanın dudagındaki yumru biçimli çıkıntı, benzerlik sağlamaktadır. Ancak gövdenin aşağıdan kaideye dış bükey kavis yapması daha sıkı kase olduğunu göstermektedir. Çağdaşı Form 104-105 gibi bu formun MS 6. yüzyıla tarihlendirmesi yanlış olmayacaktır.

Se. Form 7 (Hayes Form 108): Dışa çıkıntılı ağız kenarı, yarımküre gövde, yüksek ve dar halka kaide özelliği gösteren kaselerdir. Hayes'in Form 108¹⁵⁷ olarak sınıflandırıldığı bu kaselerden Sebaste'de bir adet ağız kenar parçası bulunmuştur (Kat. No. 21). Sıkı hamur yapısına sahip parçanın iç yüzüne turuncu kalın ve parlak astar uygulanmıştır. Dış yüzünde astar daha mat olacak şekilde yalnız dudak kenarına uygulanmıştır. Benzerlerinin, Parion¹⁵⁸, Stratonikeia¹⁵⁹, Tarsus¹⁶⁰'ta bulunduğu, Se. Form 7, MS 7. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir.

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri (PKA)

Phokaia Kırmızı Astarlıları grubu dahilinde yüzey araştırmalarında iki adet tabak kenar parçası ele geçmiştir (Levha 1, Kat. No. 22-23) ve Hayes'in oluşturduğu sınıflandırmaya bağlı kalınarak incelenmiştir.

Se. Form 1 (Hayes Form 2A, 2C): Dışa açık ağız kenarı, hafif iç bükey kavis yaparak gövdeyle birleşir, dışbükey eğimli gövdenin içi çukurlaştırılarak oluşturulmuş kendinden kaideli tabaklardır. Hayes, bu forma ait tabakları Form 2¹⁶¹ olarak sınıflandırmıştır. İlk önce üç daha sonradan 4 alt tipe ayırmıştır. Sebaste'de bu forma uygun iki adet ağız kenarı parçası ele geçmiştir. Buluntulardan Kat. No. 22 Hayes'in Form 2A¹⁶²'sı ile uyumluyken Kat. No. 23 ağız kenarının iç yüzü çıkıntılı olması özelliğiyle Form 2C¹⁶³ ile uyumluluk göstermektedir. Ele geçen parçalar, tarçınımsı kırmızı, bol kireç katkılı hamur yapısı ve koyu kırmızı yarı parlak astara sahiptir. Küçük parça olmaları açısından nasıl devam ettiği bilinmemekle birlikte karakteristik ağız yapıları formlarını doğrular niteliktedir. Benzerlerinin, Parion¹⁶⁴,

¹⁵¹ Tekocak 2009, 134, Fig. 7, 16-17.

¹⁵² Şen-Yıldırım 2012, 157, Şek. 3, 25-26.

¹⁵³ Waage 1948, 47-48, Pl. VIII, 803,805.

¹⁵⁴ Williams 1989, 52, Fig. 25, 298.

¹⁵⁵ Hayes 1972, 152.

¹⁵⁶ Hayes 1972, 166.

¹⁵⁷ Hayes, 1972, 171.

¹⁵⁸ Ergürer 2012, 144-145, Lev. 119-120, Kat. No. 258.

¹⁵⁹ Karaca 2019, 27, Lev. 5, 28.

¹⁶⁰ Adak-Adibelli 2006, 82, Lev. 21, 199-201.

¹⁶¹ Hayes 1972, 327.

¹⁶² Hayes 1972, 327-329, Fig. 66, A.

¹⁶³ Hayes 1972, 328, Fig. 66, C.

¹⁶⁴ Ergürer 2012, 155-158, Lev. 123-124, Kat. No. 270-271.

Atina Agorası¹⁶⁵, Phokaia¹⁶⁶, Ephesos¹⁶⁷ Smyrna¹⁶⁸ ve Troia'da¹⁶⁹ bulunduğu seramik parçalarından Kat. No. 22, MS geç 4. yüzyıl-erken 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Kat. No. 23 ise MS 5. yüzyıla tarihlendirilmektedir.

Sebaste Yüzey Araştırmalarında Ele Geçen Yerel Kırmızı Astarlı Seramikleri

Sebaste'de hamur-astar özellikleri ile form olarak bilinen kırmızı astarlı seramiklerden farklı olarak üretilmiş 20 adet kırmızı astarlı seramik tespit edilmiştir. Bu gruptaki seramikler yoğun kireç, az taşçık ve yoğun mika katkılı, gözenekli hamur yapısına sahiptir. Hamuru çoğunluklu olarak 5YR 6/6 (kırmızımsı sarı) veya 5YR 5/6 (sarımsı kırmızı) rengine pembe-kırmızı tonları ile DSC seramiklerine yakın, fakat içeriğinde barındırdığı yoğun katkı ile renk dönüşümlerine açık olmasıyla farklılık gösterir. Astarı ise ince olarak uygulanmış, genellikle yarı parlak ve koyu kırmızı (2.5YR 4/8, 5/8, 6/8) renge sahiptir. Seramiklerin, yüzey buluntuları olmasından dolayı astarında yoğun olarak aşınma görülmektedir. Bu gruptaki malzemeler kalın cidarlı ve genellikle geniş çaplı olarak üretilmiş, görünüş olarak diğer sigillatılardan daha kaba görünümündedir. Seramikler muhtemelen bölgenin ihtiyacını karşılayacak düzeyde yerel olarak üretilmiş olmalıdır. Çalışma kapsamında 20 parça seramik "yerel" olarak nitelendirilmiştir.

Bunların dışında kalanlar, hamur-astar yapısı olarak bölgede yoğun olarak bulunmalarına rağmen oldukça küçük parçalar olmalarından dolayı bu seramikler çalışmanın dışında bırakılmıştır. Kataloğa alınan 20 adet seramik yüzey buluntusu olmasından dolayı küçük parçalar halindedir ve oldukça aşınmış olduğu görülmektedir. Bu nedenle "yerel" malzeme grubunda herhangi bir tipoloji oluşturmak şimdilik bu küçük buluntu grubundan dolayı imkansız olduğundan ağız çapları 20 cm'den büyük olanlar tabak, 20 cm'den küçük olanlar kase ve ayrıca kaideler olarak üç başlık halinde sınıflandırılarak incelenmiştir. Bu durumda 10 adet tabak, 7 adet kase ve 3 adet de kaide incelenen seramiklerdir. Aynı hamur-astar yapısına sahip olan seramiklerden 17 adeti 5YR 6/6, 3 adeti 5YR 5/6 hamur rengine sahiptir. Yine bu seramiklerden 3 adeti 2.5YR 4/8, 11 adeti 2.5YR 5/8 ve 6 adeti ise 2.5YR 6/8 astar rengindedir. Ufak ton farklılıkları ile birbirinden ayrılan seramikler belirtildiği gibi herhangi bir sınıflandırmasına tabi tutulmadan aşağıda tabak, kase ve kaide olarak incelenmiştir. Ayrıca yüzey buluntusu olmalarından dolayı herhangi bir stratigrafiye bağlı olmamalarından kaynaklı ve anolojilerinin yapılabilmesi için tam form vermelerini engelleyen oldukça küçük parçalar olmaları seramiklerin tarihlendirilmelerinin yapılmasını engellemektedir.

Yerel Kırmızı Astarlı Tabaklar

"Yerel" Kırmızı Astarlı seramiklerden 10 adeti çaplarının 20 cm'den büyük olmasından dolayı tabak olarak sınıflandırılmıştır (Levha 2, Kat. No. 24-33). Bu tabaklardan 8 adeti 5YR 6/6, 2 adeti 5YR 5/6 hamur rengine ve 2 adeti 2.5YR 4/8, 4 adeti 2.5YR 5/8, yine 4 adeti ise 2.5YR 6/8 astar rengine sahiptir. Kat. No. 24 Dışa açılan ağız kenarı, aşağı sarkık dudak, dış bükey sığ gövde, alçak halka kaide özelliği gösteren tabaklardır. Kat. No. 25 düz ağız kenarına sahip derin tabak, Kat.

¹⁶⁵ Hayes 2008, 238, Fig. 37-38, 1242-1243.

¹⁶⁶ Uğuz 2015, 44-45, Çiz. 7, Kat. No. 29.

¹⁶⁷ Gassner 1997, 142, Taf. 45, 549-550.

¹⁶⁸ Erol 2014, 271-274, Kat. No. K259-K265.

¹⁶⁹ Tekkök – Heath 2008, 65, 8.

No. 26 ise yayvan tabak profilindedir. Kat. No. 27 ile Kat. No. 28 benzer formlara sahiptir. Dışa çekik ağız kenarı, cidarı kalınlaştırılmış yumru şeklinde dudak, iç yüzü kademelendirilmiş tabaklardır. Kat. No. 29 dışa çekik düz ağız kenar, hafif dışbükey gövde profiline sahiptir. Dudak kenarı tek sıra yiv ile belirginleştirilmiştir. Ayrıca hamurunda pişmeden kaynaklı dalgalanmalar mevcuttur. Kat. No. 30 dik ağız kenarı, inceltmiş dudak profiline sahip olmasıyla muhtemelen derin tabak formundadır. Kat. No. 31, Kat. No. 32 ve Kat. No. 33 kalınlaştırılmış ağız kenarı ile birbirlerine benzer profillere sahiptir. Kaideye doğru hafif eğim ile neredeyse dik inen gövde yapıları ile diğerlerinden daha derin tabaklar olduğu anlaşılmaktadır. Aynı zamanda Kat. No. 31, düzgün pişirilmemesinden kaynaklı olarak hamur çekirdeğinde kararma görülmektedir.

Yerel Kırmızı Astarlı Kaseler

“Yerel” Kırmızı Astarlı seramiklerden 7 adeti çaplarının 20 cm’den küçük olmasından dolayı kase olarak sınıflandırılmıştır (Levha 2, Kat. No. 34-40). Bu kaselerden 6 adeti 5YR 6/6, 1 adeti 5YR 5/6 hamur rengine ve 6 adeti 2.5YR 5/8, 1 adeti ise 2.5YR 6/8 astar rengine sahiptir. Kat. No.34 ile Kat. No. 35 dik ağız kenar, yuvarlak uçla sonlanan dudak profiline sahip parçalardır. Kat. No. 35 diğerinden farklı olarak iç ağız kenarı keskin kavis ile kaideye dik olarak yönelmektedir. Kat. No. 36 kalın cidarlı, dik ağız kenarlı, köşeli sonlanan dudak yapılı ve dışında ağız kenarının altı tek sıra yiv ile belirginleştirilmiş profillidir. Bu seramik parçasında astar oldukça ince ve özensiz olarak uygulanmıştır. Astarla dalgalanmalar olmakla birlikte yüzeyin bazı bölümlerine astar ulaşmamıştır. Kat. No. 37 dik ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak profiline sahiptir. Ağız kenarının hemen altı içbükey olarak belirginleştirilmiştir. Parçanın astarı içte daha kalın olacak şekilde uygulanmıştır. Kat. No. 38 dışa çekik ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, hem içte hem de dışta ağız kenarının altında içbükey profile sahip olmasıyla diğerlerinden oldukça farklıdır. Kat. No. 39 dik ağız kenarı, köşeli uçla sonlanan dudak, dışbükey gövde özelliği gösteren muhtemelen diğerlerinden daha sığ olan kase profili gösterir. Kat. No. 40 ise hafif dışa açılan ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak yapısıyla oldukça sadedir.

Yerel Kırmızı Astarlı Kaideler

Yerel Kırmızı Astarlı seramiklerden 3 adeti tabak veya kase olacak şekilde profil vermediğinden kaideler olarak ayrı değerlendirilmiştir (Levha 2, Kat. No. 41-43). Bu kaidelerden üçünün de hamur rengi 5YR 6/6 ve 1 adeti 2.5YR 4/8, 1 adeti 2.5YR 5/8 ile 1 adeti de 2.5YR 6/8 astar rengine sahiptir. Kaidelerin tümünün dışı astarlanmadan bırakılmıştır. İç yüzleri ise iyi uygulanmış belirgin kırmızı astarlıdır. Kat. No. 41 ile Kat. No. 42 dışa doğru genişleyen gövde, alçak halka kaide özelliğine sahiptir. Kat. No. 43 ise dışa doğru genişleyen gövde, alçak halka kaide profiline sahiptir. Kaidenin tabanı yiv ile şekillendirilmiştir.

Değerlendirme

Sebaste antik kentinin territoryumunun belirlenmesi için yapılan yoğun yüzey araştırmalarında tespit edilen seramik buluntuların ön değerlendirmesi niteliğindeki bu çalışma her ne kadar kazı çalışmaları kadar kesin sonuçlar vermeyecek olsa da toprağın altındaki yapıların tarihsel aralığını belirlemede bir öngörü oluşturması açısından oldukça önemlidir. Augustus zamanında çevredeki

komelerin birleşmesi ile oluşturulmuş olan Sebaste kenti neredeyse Sivaslı ilçesinin tamamına yakın bir alanında yayılım göstermektedir. Sebaste'nin bulunduğu günümüzde Selçikler olarak adlandırılan yerleşimin merkezi, büyük bir höyük üzerine kurulmuş olup, Geç Neolitik Dönem'den başlayarak, Kalkolitik, Tunç Çağı, Erken Demir Çağı, Phryg, Lydia, Hellenistik, Roma ve Bizans Dönem'lerine ait buluntularla karşılaşmıştır. Bu malzeme grupları arasında, Sebaste'nin adının duyulmaya başladığı Erken Roma İmparatorluk Dönemleri ile Piskoposluk merkezi olarak dinsel bir kimliğe dönüştüğü Erken Bizans Dönemleri'ne ait Terra sigillata ve Geç kırmızı astarlı seramikleri, kentin ve çevresinin gelişimi hakkında bizlere bilgiler sunması açısından oldukça önemlidir (Fig. 1).

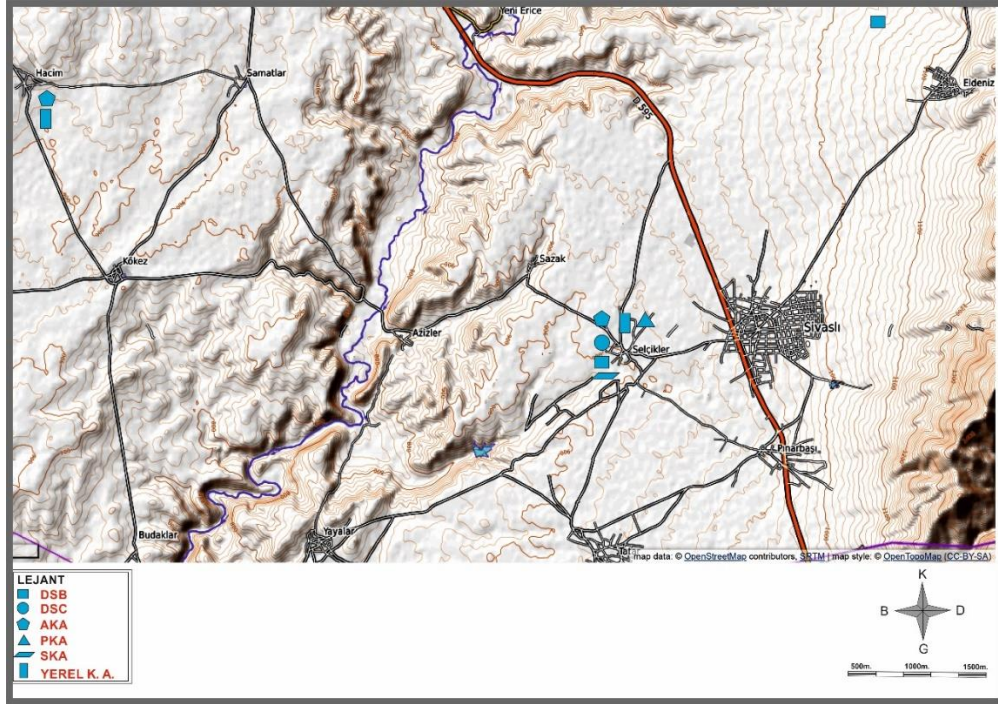

Fig. 1: Terra sigillata, geç kırmızı astarlılar ve yerel kırmızı astarlıların dağılımları

Geniş ölçekli üretimiyle, Roma İmparatorluğu'nun hemen hemen tüm topraklarına yayılan belli bir kaliteye sahip Terra Sigillata ve Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri, Sebaste kenti yüzey araştırmaları kapsamında yoğun olarak ele geçmiştir. Yüzey buluntuları olmaları nedeniyle küçük parçalar halinde ve aşınmış olmalarından dolayı, yoğun bulunan bu seramiklerin form takibi yapılabilecek olan yalnız 23 adeti çalışmaya dahil edilmiştir. Bu 23 adet seramik parçasından 17 adeti ağız, 6 adeti ise kaideye aittir. Seramiklerin ayrıntılı değerlendirilmesi için Hayes'in¹⁷⁰ tipolojisi kullanılmakla beraber diğer merkezlerdeki buluntular anolojik olarak incelenmiştir. 3 adeti Selçikler, 1 adeti ise Payamalanı'ndan gelen 4 adet seramik parçası, Doğu Sigillata B kapsamında 3 farklı forma ayrılmıştır (Fig 2, 6). Karakteristik farklar ile tümü tabak formlarına ait olan DSB'ler MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Tamamı Selçikler'den gelen ve Doğu Sigillata C grubuna dahil edilen 6 adet seramik parçası, ikisi tabak ikisi de kase olmakla beraber 4 farklı forma ayrılmıştır (Fig 2, 6). Bu formlar MS 1. yüzyıl ile MS 3. yüzyıl arasında tarihlendirilmiştir. Yüzey araştırmasında bulunan bir diğer grup Sagalassos Kırmızı Astarlılarına ait olan 4 adet seramik parçasıdır ve tamamı Selçikler'den gelmiştir

¹⁷⁰ Hayes 1972; Hayes 1985.

(Fig. 3, 6). Bu parçaların üçü kase, bir adedi de tabak olmak üzere 4 farklı forma ayrılarak MS 3. yüzyıl ile MS 5. yüzyılın birinci yarısına tarihlendirilmiştir. Yerel Kırmızı Astarlı Seramiklerin dışında 7 adet ile en yoğun buluntu grubunu oluşturan Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri, beşi kase, ikisi de tabak olarak 7 farklı forma ayrılmıştır (Fig. 2-3). Bu gruba dahil olan seramik parçalarından 6 adeti Selçukler'den 1 adeti ise Hacim Köy'den gelmiştir (Fig. 6). Uzun dönemler kullanımında kalan bu seramik grubundaki parçalar MS 2. yüzyılın ikinci yarısı ile MS 7. yüzyılın birinci yarısı arasında tarihlendirilmiştir. Yüzeysel araştırması kapsamında iki örnek ile temsil edilen ve Selçukler'den gelen Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik grubuna ait parçalar, tabak formuna aittir ve MS 4. yüzyıl sonu ile 5. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir (Fig. 2-3).

	DSB	DSC	SKA	AKA	PKA
Se. Form 1					
Se. Form 2					
Se. Form 3					
Se. Form 4					
Se. Form 5					
Se. Form 6					
Se. Form 7					

Fig. 2: Sebaste'de bulunan kırmızı astarlı seramiklerin gruplara ve formlara göre dağılımı

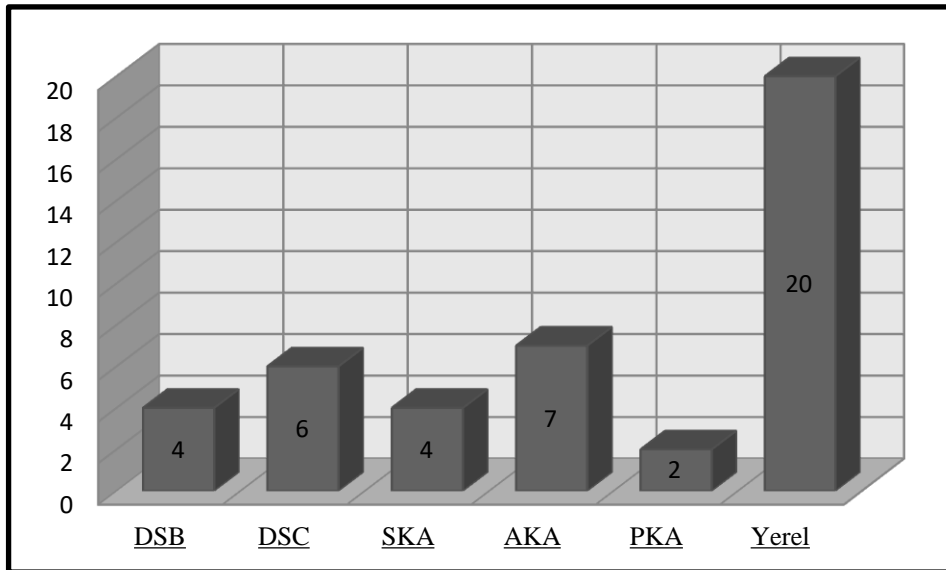

Fig. 3: Sebaste'de bulunan seramiklerin gruplara göre istatistiksel dağılımı

En yoğun buluntuyu oluşturan Yerel kırmızı astarlı seramiklerin tamamı, Selçukler ve Hacim Köy'den (Alouda?-Babdai?) gelmiştir (Fig. 6). Bu seramik grubu, yüzey buluntusu olmasının etkisiyle oldukça küçük parçalar halinde ele geçmiştir. Aşınmış yüzeyleriyle tanımlanabilmeleri zor olmasına rağmen aynı hamur-astar renk grubuna ait oldukları net bir şekilde gözlenmektedir (Hamur rengi, 5YR 5,6/6, Astar rengi 2.5YR 4,5,6/8 aralığında açık kırmızı ve kırmızı renklindedir). Özellikle aynı hamur-astar renk grubuna ait olmaları ve hamur yapılarının benzerlikleri bu seramikleri diğerlerinden farklı olarak yorumlamamıza sebep olmuştur. Fakat seramiklerin küçük parçalar halinde olmaları form takibini zorlaştırdığından ve bölgenin bu özellikteki seramiklerinin ilk defa çalışmamız kapsamında incelenmesinden dolayı seramikler hakkında tipolojik ayrıntıya inilememiştir.

Seramik parçalarının ağız çapları dikkate alınarak tabak ve kase olarak formlara ayrılmış, kaideler ise hangi forma ait olduğu anlaşılamadığından ayrı olarak değerlendirilmiştir. İncelenen 20 adet Yerel Kırmızı Astarlı Seramiklerden 10 adeti tabak, 7 adeti kase ve 3 adeti de kaidelerden oluşmaktadır (Fig. 4). İçerik açısından yoğun kireç, az taşcık ve yoğun mika katkılı, gözenekli hamur yapısına sahiptirler. Astar ise ince olarak uygulanmış, genellikle yarı parlak ve kırmızı tonlarındadır. Bu gruptaki malzemeler kalın cidarlı ve genellikle geniş çaplı olarak üretilmiş ve sigillatılardan daha çok Geç kırmızı astarlılara benzer formladırlar. Yerel seramik grubundaki herhangi bir parçanın tarihlendirme açısından bir tabaka ya da kontekste ele geçmemesinden dolayı kesin bir tarihlendirme yapmak doğru olmayacaktır.

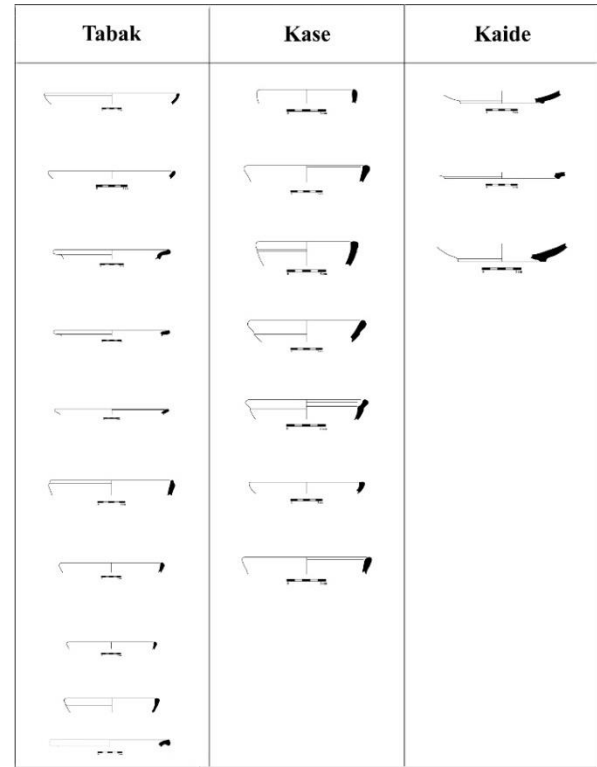

Fig. 4: Sebaste'de bulunan Yerel Kırmızı Astarlı seramiklerin formlarına göre dağılımı

Ancak form, astar ve hamur özelliklerinden dolayı Geç Roma kırmızı astarlı seramiklerini andırdıkları için Geç Roma-Erken Bizans dönemleri bu malzeme grubu için uygun bir tarih aralığı olmalıdır. Sebaste'de seramik üretimi olduğunu destekleyen diğer bir bulgu ise burada 2000'li yılların başlarına kadar seramik üretimi yapan atölyelerin varlığıdır. 1950'li yıllarda bu bölgede yirminin üzerinde seramik atölyesinin olduğu ve bunların yakın çevre ve şehirlere yaptıkları kapları gönderdikleri üretim yapan şahıslardan alınan bilgilerle teyit edilmiştir. Ayrıca üretim yapan atölyelerde çalışan ustalar killeri Selçuklerin batısındaki Burgaz ve kuzeyindeki Kızıldere'den aldıkları ve bunları karıştırarak üretim yaptıklarını da aktarmaktadırlar. Sebaste seramik çalışmalarının bir sonraki aşaması bu kil yataklarından alınan örneklerle tespit ettiğimiz yerel seramik gruplarının analizleri olacaktır. Böylece günümüze kadar üretim yapmış olan atölyelerin kullandıkları kil kaynakları ile antik dönemlerde kullanılan kil kaynaklarının aynı bölgelerden mi alındığı saptanmış olacaktır.

Terra sigillata, Geç kırmızı astarlılar ve yerel kırmızı astarlılarda kullanılan formlar tabaklar ve kaselerdir (Fig. 4-5).

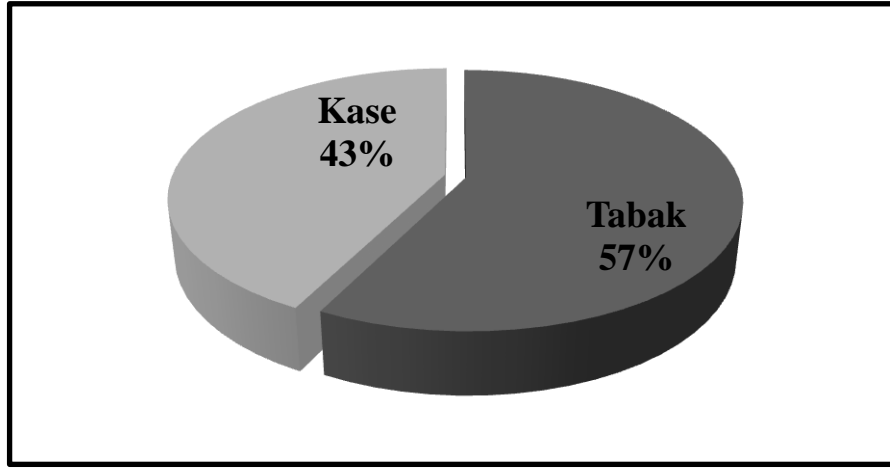

Fig. 5: Sebaste’de bulunan seramiklerin formlara göre istatistiksel dağılımı

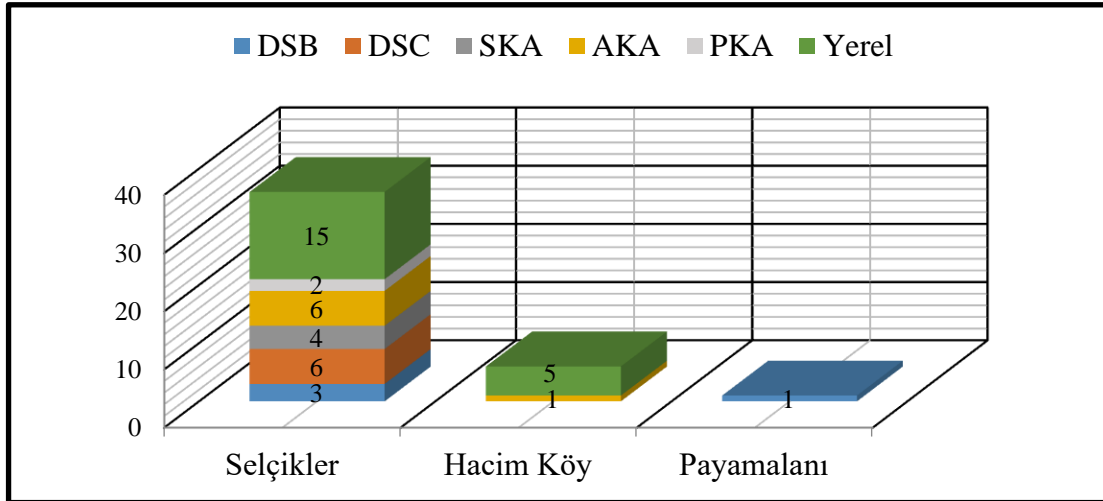

Fig. 6: Sebaste’de bulunan kırmızı astarlı seramiklerin buluntu yerlerine göre dağılımı

Çalışma kapsamında, tanınan kırmızı astarlı seramik gruplarına ait parçalar nicelik bakımından az görünmekle birlikte 19 farklı form vermesi ve grup çeşitliliğine sahip olması bakımından önemlidir (Fig. 2). Dönemin popüler olan ve uzak merkezlere kadar ulaşan seramiklerinin Sebaste Kenti ve çevresinde de görülmesi bu kentin ticaret ağı üzerinde olduğunun bir göstergesidir. DSB, DSC ve muhtemelen tesadüfi olarak sayıca az ele geçen PKA gibi nispeten yakın merkezlerde üretilen seramiklerin yanında oldukça uzak mesafelerde üretilen AKA’nın da çalışmamız kapsamında sayıca fazla bulunması kentin ticari ağını göstermekle birlikte sosyo-kültürel olarak gelişmişliğini de gösterebilecek niteliktedir. Ayrıca AKA’lar, Uşak Yüzey Araştırmaları’nda en çok tespit edilen seramik grubunu oluşturmaktadır. Yayılım alanı sınırlı sayılabilecek olan Sagalassos Kırmızı Astarlılarına ait seramiklerin bölgede bulunması da bu tip seramiklerin güçlü rakiplerine karşı ticarete boy gösterdiğini görmek açısından önemlidir. Yüzey araştırmalarında Doğu Sigillata A grubuna ait seramikler ele geçmemiştir. Sebaste Kenti’nde, DSA grubunun bulunmamasının nedeni olasılıkla kentte olmaması değil kazı

yapılmadığı için ortaya çıkarılamamasıdır¹⁷¹. Ayrıca Kıbrıs Kırmızı Astarlılarına ait seramiklerin çalışma kapsamında bulunmaması zaten sınırlı yayılım alanına ve kıyı şeridi pazarına hakim olan Kıbrıs Kırmızı Astarlıları için şaşırtıcı bir sonuç değildir.

Sebaste’de bulunan kırmızı astarlı seramiklerin incelenmesi, bu kentin dönem içerisindeki önemini seramikler aracılığıyla bir kez daha ortaya koymaktadır. Ayrıca araştırma bölgesinde bulunan yoğun kırmızı astarlı seramik buluntuları kentin ticari ve kültürel açıdan gelişmişliği hakkında fikir vermesiyle birlikte “yerel” seramiklerinin de bulunması seramik piyasasına ayak uydurmaya çalışmasını ve yerel pazarı elinde tutmaya çalışmasıyla açıklanabilir. Bölgede yüzey araştırmalarının devamı ve ilerleyen dönemlerde düşünülen olası kazı çalışmaları özellikle “yerel” seramiklere ışık tutması ve kentin ticaret ve pazar hâkimiyetini görebilmemiz açısından önemli olacaktır.

---

¹⁷¹ DSA grubu seramiklere Sebaste’nin kuzeyindeki Akmonia kentinde rastlanmıştır (Taştemür 2019, 130). Önemli Not: 1966-78 yıllarında yapılan kazılarda höyükte ele geçen seramiklerin dışında kiliseler ve alt tabakalarındaki seramik buluntuları ile ilgili herhangi bir kayıt tutulmamıştır.

Katalog

Kat. No.: 1 **Env. No.:** SE.18-T.77.3 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Kilisenin Güney Batısı **Ölçüler:** **AÇ.:** 15 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.7 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 10R 5/8 **Form:** DSB Se. Form 1 (Hayes Form 14), tabak **Tanım:** Dışa açık dik kenar, dışbükey eğimle kaideye yönelen gövde. **Benzerleri:** Erol 2004, 31-32, Lev. 1,4; Hayes 1985, 56, Tav. XII, 6. **Tarih:** MS 1. yüzyılın birinci yarısı

Kat. No.: 2 **Env. No.:** UYA16-T.50.6 **Buluntu Yeri:** Sivash/Payamalanı Üstü Kilise Yüzeyi **Ölçüler :** **AÇ.:** - **KÇ.:** 14 cm **Y.:** 1.1 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/6 **Form:** DSB Se. Form 1 (Hayes Form 14), tabak **Tanım:** Kaideye eğimli yönelen gövde, çıkıntı şeklinde geniş ve alçak halka kaide. **Benzerleri:** Hayes 1985, 56, Tav. XII, 6; Meriç 2002, 58, Taf. 22, K208; Erol 2004, 32-33, Lev. 3, Çiz. 15. **Tarih:** MS 1. yüzyılın birinci yarısı

Kat. No.: 3 **Env. No.:** SE.17.T.32.1 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Okulun Güneyi **Ölçüler:** **AÇ. :** 28 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.1 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/8 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** DSB Se. Form 2 (Hayes Form 19), tabak **Tanım:** İçe dönük ağız, yuvarlak uçla sonlanan dik dudak, iç ve dışta ağız altında tek sıra yiv, kaideye yönelen konik gövde. **Benzerleri:** Hayes 1985, 57, Tav. XII, 13-14; Meriç 2002, 51,59, Taf. 22, K220, Beyll 1993, 26, Taf. 3, 40. **Tarih:** MS 1. yüzyılın birinci yarısı

Kat. No.: 4 **Env. No.:** SE.18-T.70.4 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Tarla 5 **Ölçüler:** **AÇ.:** - **KÇ.:** 20 cm **Y.:** 0.5 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/8 **Astar Rengi:** 2.5YR 4/8 **Form:** DSB Se Form 3, tabak **Tanım:** Çıkıntı şeklinde geniş ve alçak halka kaide, düz tondo. **Benzerleri:** Mitsopoulos-Leon 1991, 100-101,110, Taf-127, H44. **Tarih:** MS 1. yüzyıl

Kat. No.: 5 **Env. No.:** UYA16-T.20.59 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Temenos Duvarı Kuzeyi Tarla 2 **Ölçüler:** **AÇ.:** - **KÇ.:** 12 cm **Y.:** 1.3 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/8 **Astar Rengi:** 2.5YR 4/8 (iç), 2.5YR 6/8 (dış) **Form:** DSC Se. Form 1 (Hayes Form L 6), tabak **Tanım:** Kaideye hafif dış bükey yönelen gövde, alçak halka kaide. **Benzerleri:** Hayes 1985, 75-76, Tav. XVII, 1; Loeschke 1912, 363, Taf. XXVIII, 6; Uygun 2011, 76-77, lev. 33, 495. **Tarih:** MS 1. – 2. yüzyıl

Kat. No.: 6 **Env. No.:** UYA16-T.23.2 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Büyük Kilise Doğusu, Temenos Duvarı Güneyi Tarla 1 **Ölçüler:** **AÇ.:** - **KÇ.:** 13 cm **Y.:** 1.2 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** DSC Se. Form 1 (Hayes Form L 6), tabak **Tanım:** Alçak halka kaide, merkeze eğimli yönelen tondo. **Benzerleri:** Hayes 1985, 75-76, Tav. XVII, 1. **Tarih:** MS 1. – 2. yüzyıl

Kat. No.: 7 **Env. No.:** SE19-T.10.15 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Tarla 11 **Ölçüler:** **AÇ.:** - **KÇ.:** 14.5 cm **Y.:** 1.1 cm **Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8 **Astar Rengi:** 10 R 5/8 **Form:** DSC Se. Form 1 (Hayes Form L 6), tabak **Tanım:** Alçak halka kaide, kalın cidar. **Benzerleri:** Hayes 1985, 75-76, Tav. XVII, 1. **Tarih:** MS 1. – 2. yüzyıl

Kat. No.: 8 **Env. No.:** SE.18-T.7.27 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler Sebaste Antik Kenti, Kilisenin Güneyi **Ölçüler:** **AÇ.:-** **KÇ.:** 6 cm **Y.:** 0.9 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 10R 5/8 **Form:** DSC Se. Form 2 (Hayes Form L 19), kase **Tanım:** Dış yüzü içbükey kavisle tabana sağlam oturan ağır ve dar halka kaide. **Benzerleri:** Tekkök-Biçken 1996, 117-118, Fig. 83, F 13-14; Meriç 2002, 67, Taf. 29, K322; Güngör 2005, 49,119, Lev. 31, 169. **Tarih:** MS 1. yüzyıl – MS 2. yüzyıl başı

Kat. No.: 9 **Env. No.:** SE.17-T.30.5 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Kilisenin Batısı **Ölçüler:** **AÇ.:** 25 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.9 cm **Hamur Rengi:** 7.5YR 7/4 **Astar Rengi :** 2.5YR 5/8 **Form:** DSC Se. Form 3 (Hayes Form L 26B), tabak **Tanım:** Dışa açılan kenar, dışa çıkıntılı, kısa dudak, kaideye yönelen konik gövde. **Benzerleri:** Hayes 1985, 77, Tav. XVII, 11 (26B); Hayes 2008, 200, Fig. 25, 799; Beyll 1993, 34, Taf. 7, 81. **Tarih:** MS 2. yüzyılın birinci yarısı

Kat. No.: 10 **Env. No.:** UYA16-T.20.62 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Temenos Duvarı Kuzeyi Tarla 2 **Ölçüler:** **AÇ.:** 14 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.1 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/8 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** DSC Se. Form 4 (Hayes Form 5), kase **Tanım:** Yuvarlatılmış dik ağız kenarı, düz gövde. **Benzerleri:** Taştemür – Dinç 2018, 2611, Kat. No. 17; Ergürer 2012, 390, Lev. 103-104. Kat. No. 214; Hayes 1972, 322, Fig. 64. **Tarih:** MS 3. yüzyıl

Kat. No.: 11 **Env. No.:** SE.17-T.30.4 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Kilisenin Batısı **Ölçüler:** **AÇ.:** 16 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.4 cm **Hamur Rengi:** 5YR 7/8 **Astar Rengi:** 10R 5/8 **Form:** SKA Se. Form 1 (Poblome Form 1B180), kase **Tanım:** İçe dönük kenar, yuvarlak uçla sonlanan dudak, üzerinde derin yivlerin yer aldığı dışbükey gövde. **Benzerleri:** Poblome 1999, 306, Fig. 31,5. **Tarih:** MS 5. yüzyılın birinci yarısı

Kat. No.: 12 **Env. No.:** SE.18-T.2.6 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Küçük Kilisenin Kuzeybatısı **Ölçüler:** **AÇ.:** 19 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.6 cm **Hamur Rengi :** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 10R 5/8 **Form:** SKA

Se. Form 2 (Poblome Form 1B190-1B191), kase **Tanım:** Cidarı kalınlaştırılmış dik ağız kenarı, yiv ile ayrılmış dudak, ağız kenarı dış yüzde kalınlaştırılarak aşağı sarkıtılmış, kaideye yönelen dik eğimli gövde. **Benzerleri:** Poblome 1999, 306, Fig. 32,8; Duman 2014, 15. Fig. 3, 80. **Tarih:** MS 3. yüzyıl - 4. yüzyılın birinci yarısı

Kat. No.: 13 **Env. No.:** SE.18-T.7.120 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Kilisenin Güneyi **Ölçüler:** **AÇ.:** 15 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.4 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** SKA Se. Form 3 (Poblome Form Variant 1B241), kase **Tanım:** Dışa açılan ağız kenarı, aşağıya sarkıtılmış dudak, içbükey kavis ile gövdeyle birleşir, eğimli dik gövde. **Benzerleri:** Poblome 1999, 307, Fig. 43,2. **Tarih:** MS 4. yüzyılın birinci yarısı

Kat. No.: 14 **Env. No.:** SE19-T.8.8 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Höyüğün Güneydoğusu **Ölçüler:** **AÇ.:** 22 cm **KÇ.:** - **Y.:** 3 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 6/8 **Astar Rengi:** İç: 2.5 YR 4/6 – Dış: 2.5 YR 5/8 **Form:** SKA Se. Form 4 (Poblome Form 1C160), tabak **Tanım:** Dik ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, keskin açıyla gövdeyle birleşen kenar, keskin kavis belirginleştiren derin yiv, eğimli gövde. **Benzerleri:** Poblome, 1999, 309, Fig. 61. **Tarih:** MS 3. yüzyıl – MS 4. yüzyılın birinci yarısı

Kat. No.: 15 **Env. No.:** UYA16-T.54.1 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Günümüz Mezarlığının Doğusu **Ölçüler:** **AÇ.:** 19 cm **KÇ.:** - **Y.:** 5.5 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** AKA Se. Form 1 (Hayes Form 17), kase **Tanım:** Dik ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, yarım küre gövde. **Benzerleri:** Hayes 1972, 42-43, Fig. 6. **Tarih:** MS 2. yüzyılın ikinci yarısı

Kat. No.: 16 **Env. No.:** UYA16-T.20.58 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Temenos Duvarı Kuzeyi Tarla 2 **Ölçüler:** **AÇ.:** 22 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.7 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/8 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** AKA Se. Form 2 (Hayes Form 50B), tabak **Tanım:** Dışa açık düz ağız kenarı, kaideye yönelen hafif dışbükey gövde. **Benzerleri:** Hayes 1972, 71, Fig. 12, 60; Adak-Adıbelli 2006, 44-47, Lev. 1, 12; Duman, 2016, 702, Fig. 5, 4. **Tarih:** MS 4. yüzyıl

Kat. No.: 17 **Env. No.:** UYA16-T.48.5 **Buluntu Yeri:** Sivash Kirazlı Mevkii Tarla 2 **Ölçüler:** **AÇ.:** 28 cm **KÇ.:** - **Y.:** 3.1 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** AKA Se. Form 3 (Hayes Form 67), tabak **Tanım:** Dışa açılan ağız kenarı, cidarı uca doğru kalınlaştırılmış köşeli dudak, dışta içbükey kavis ile kademelendirilen gövde. **Benzerleri:** Hayes 1972, 112-116, Fig. 19; Adak-Adıbelli 2006, 53-57, Lev. 3, 53; Karaca 2019, 24, Lev. 3, 17. **Tarih:** MS 5. yüzyıl

Kat. No.: 18 **Env. No.:** SE.18-T.34.5 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Kilisenin Kuzeybatısı **Ölçüler:** **AÇ.:** 20 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.5 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** AKA Se. Form 4 (Hayes Form 99), kase **Tanım:** Cidarı kalınlaştırılmış dik ağız kenarı, dışı yuvarlaklaştırılmış kalın dudak, ince cidarlı gövde ile birleşir. **Benzerleri:** Kenrick 1985, 353, Fig. 65, B625; Adak-Adıbelli 2006, 68-71, Lev. 10, 123,131-132,137; Gassner 1997, 150, Taf. 49, 599; Hayes 1972, 152-155, Fig. 28. **Tarih:** MS 6. yüzyıl

Kat. No.: 19 **Env. No.:** UYA16-T.23.10 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Büyük Kilise Doğusu, Temenos Duvarı Güneyi Tarla 1 **Ölçüler:** **AÇ.:** 36 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.7 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** AKA Se. Form 5 (Hayes Form 104), kase **Tanım:** Dışa açılan topuz şeklinde ağız kenarı, içte yuvarlaklaştırılmış, dışta köşeli profil veren kalın cidarlı dudak, ince cidarlı düze gövde. **Benzerleri:** Hayes 1972, 160-166, Fig. 30-31; Hayes 2008, 233, Fig. 36, 1160; Gassner 1997, 150, Taf. 49, 600. **Tarih:** MS 6. yüzyılın ikinci yarısı

Kat. No.: 20 **Env. No.:** SE.18-T.7.121 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Kilisenin Güneyi **Ölçüler:** **AÇ.:** 17 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.7 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** AKA Se. Form 6 (Hayes Form 104-105), kase **Tanım:** Dışa açılan ağız kenarı, cidarı kalınlaştırılarak iç yüzü yuvarlaklaştırılmış dudak, kaideye hafif dışbükey kavis ile yönelen gövde. **Benzerleri:** Williams 1989, 52, Fig. 25, 298. **Tarih:** MS 6. yüzyıl

Kat. No.: 21 **Env. No.:** SE.17-T.62.1 **Buluntu Yeri:** Uşak/Sivash, Hacım Köyü, Örtülü Mevkii **Ölçüler:** **AÇ.:** 16 cm **KÇ.:** - **Y.:** 4.1 cm **Hamur Rengi:** 2.5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** AKA Se. Form 7 (Hayes Form 108), kase **Tanım:** Dışa çıkıntılı ağız kenarı, dışta yuvarlatılmış dudak, yarım küre gövde. **Benzerleri:** Ergürer 2012, 144-145, Lev. 119-120, Kat. No. 258; Karaca 2019, 27, Lev. 5, Kat. No. 28, Hayes 1972, 171, Fig. 33; Adak-Adıbelli 2006, 82, Lev. 21, 199-201. **Tarih:** MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No.: 22 **Env. No.:** SE.18-T.79.1 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Büyük Kilise **Ölçüler:** **AÇ.:** 12 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.8 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** PKA Se. Form 1 (Hayes Form 2A), tabak **Tanım:** Dışa çekik düz ağız kenarı, hafif dışbükey gövde. **Benzerleri:** Hayes 1972, 327-329, Fig. 66, 1. **Tarih:** MS Geç 4. yüzyıl – Erken 5. yüzyıl

Kat. No.: 23 **Env. No.:** SE.18-T.15.15 **Buluntu Yeri:** Sivash/Selçikler, Sebaste Antik Kenti Tarla 5 **Ölçüler:** **AÇ.:** 22 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.7 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** PKA Se. Form 1 (Hayes Form 2C), tabak **Tanım:** Dışa açılan ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak,

ağız kenarının iç yüzünde belirgin çıkıntı, içbükey kavisle gövdeye bağlanan ağız. **Benzerleri:** Hayes 2008, 238, Fig. 37, 1242; Uğuz 2015, 44-45, Çiz. 7, Kat. No. 29; Hayes 1972, 327-329, Fig. 66, C. **Tarih:** MS 5. yüzyıl

Kat. No.: 24 **Env. No.:** SE.17-T.26.3 **Buluntu Yeri:** Uşak/Sivaslı, Çingir çayırı, eski su deposu üzeri ören mevkii **Ölçüler:** **AÇ.:** 24 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.5 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 light red **Form:** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** Dışa açılan ağız kenarı, aşağı sarkıtılmış dudak, içbükey kavis ile gövdeye birleşir. Ağız üstünde tek sıra yiv ve altında kazıma dalga bezemesi. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 25 **Env. No.:** SE.17-T.3.4 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Tümülüs 1'in Güney Batısı Tarla 3 **Ölçüler:** **AÇ.:** 34 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.7 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 4/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** Dik ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, eğimli gövde. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 26 **Env. No.:** SE.18-T.7.68 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Sebaste Antik Kenti Kilisenin Güneyi **Ölçüler:** **AÇ.:** 20 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.2 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** dışa açılan düz ağız kenarı. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 27 **Env. No.:** SE.17-T.58.2 **Buluntu Yeri:** Uşak/Sivaslı Hacım Köyü, Güney Nekropol, Örtülü Mevkii **Ölçüler:** **AÇ.:** 24 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form :** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** Dışa çekik ağız kenarı, cidarı kalınlaştırılmış yumru şeklinde dudak, iç yüzü kademelendirilmiş tabak. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 28 **Env. No.:** SE.17-T.58.7 **Buluntu Yeri:** Uşak/Sivaslı Hacım Köyü, Güney Nekropol, Örtülü Mevkii **Ölçüler:** **AÇ.:** 29 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.4 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** Dışa çekik ağız kenarı, cidarı kalınlaştırılmış yumru şeklinde dudak. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 29 **Env. No.:** SE19-T.8.7 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler Höyüğün Güneydoğusu **Ölçüler:** **AÇ.:** 36 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.7 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5 YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** İç yüzü belirgin tek sıra derin yiv ile belirginleştirilmiş dışa açılan ağız kenarı. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 30 **Env. No.:** SE19-T.4.2 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Büyük Kilisenin Güneyi Ceviz Ağaçları Alanı **Ölçüler:** **AÇ.:** 22 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.7 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 5/6 **Astar Rengi:** 2.5 YR 4/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** Dik ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, ağız kenarının altından cidarı kalınlaşarak eğimli inen hafif içbükey gövde. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 31 **Env. No.:** SE19-T.8.9 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler,Höyüğün Güneydoğusu **Ölçüler:** **AÇ.:** 26 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.5 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 5/6 **Astar Rengi:** 2.5 YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** Düz ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, eğimli gövde. **Benzerleri:** - **Tarih :** -

Kat. No.: 32 **Env. No.:** SE19-T.44.18 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Ören Mevkii Kuzeydoğusu Tarla 16 **Ölçüler:** **AÇ.:** 22 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.8 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5 YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** Düz ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, eğimli gövde. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 33 **Env. No.:** UYA16-T.20.55 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Sebaste Antik Kenti, Temenos Duvarı Kuzeyi Tarla 2 **Ölçüler:** **AÇ.:** 23 cm **KÇ.:** - **Y.:** 3.6 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı tabak **Tanım:** Cidarı kalınlaşmış dik ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, eğimli gövde. **Benzerleri:** - **Tarih :** -

Kat. No.: 34 **Env. No.:** SE.17-T.32.2 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Sebaste Antik Kenti Okulun Güneyi **Ölçüler:** **AÇ.:** 12 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.7 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı kase **Tanım:** Cidarı kalınlaşmış dik ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 35 **Env. No.:** SE.17-T.58.10 **Buluntu Yeri:** Sivaslı, Hacım Köyü Güney Nekropol Örtülü Mevkii **Ölçüler:** **AÇ.:** 19 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.6 cm **Hamur Rengi :** 5YR 6/6 **Astar Rengi :** 2.5YR 5/8 **Form :** Yerel kırmızı astarlı kase **Tanım :** Cidarı kalınlaşmış dışa eğimli ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, eğimli gövde. **Benzerleri :** - **Tarih :** -

Kat. No.: 36 **Env. No.:** SE.17-T.40.1 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Sebaste Antik Kenti Kilisenin Doğusu Tarla 5 **Ölçüler:** **AÇ.:** 12 cm **KÇ.:** - **Y.:** 3 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı kase **Tanım:** Kalın cidarlı dik ağız kenarı, köşeli uçla sonlanan dudak, ağız kenarı ile gövde birleşiminde tek sıra yiv, eğimli gövde. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 37 **Env. No.:** SE.17-T.54.53 **Buluntu Yeri:** Uşak/Sivaslı Hacım Köyü, Kumluk Mevkii Tarla 4 **Ölçüler:** **AÇ.:** 18 cm **KÇ.:** - **Y.:** 3.5 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı kase **Tanım:** Yuvarlatılmış ağız kenarı, konik gövde, ağız kenarı ile gövde içbükey kavis ile birleşir, eğimi gövde. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 38 **Env. No.:** SE19-T.5.2 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler Büyük Kilisenin Kuzeydoğusu, Tarla 7 **Ölçüler:** **AÇ.:** 15 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.5 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5 YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı kase **Tanım:** Dışa çekik ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak, hem içte hem de dışta ağız kenarının altında içbükey profil, hafif dışbükey gövde. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 39 **Env. No.:** SE19-T.57.2 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/ Selçikler, Ören Mevkii Kuzeydoğusu Tarla 31 **Ölçüler:** **AÇ.:** 19 cm **KÇ.:** - **Y.:** 1.8 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5 YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı kase **Tanım:** Dik ağız kenarı, köşeli uçla sonlanan dudak, dışbükey gövde. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 40 **Env. No.:** SE19-T.60.1 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Ceviz Ağaçları Alanı **Ölçüler:** **AÇ.:** 16 cm **KÇ.:** - **Y.:** 2.1 cm **Hamur Rengi:** 5 YR 5/6 **Astar Rengi:** 2.5 YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı kase **Tanım:** Hafif dışa açılan ağız kenarı, yuvarlak uçla sonlanan dudak. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 41 **Env. No.:** SE.17-T.40.11 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Sebaste Antik Kenti Kilisenin Doğusu Tarla 5 **Ölçüler:** **AÇ.:** - **KÇ.:** 13 cm **Y.:** 2 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 6/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı kaide **Tanım:** Dışa doğru genişleyen gövde, alçak halka kaide. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 42 **Env. No.:** SE.17-T.30.79 **Buluntu Yeri:** Sivaslı/Selçikler, Sebaste Antik Kenti Kilisenin Batısı **Ölçüler:** **AÇ.:** - **KÇ.:** 18 cm **Y.:** 1 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 5/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı kaide **Tanım:** Dışa doğru genişleyen gövde, alçak halka kaide. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

Kat. No.: 43 **Env. No.:** SE.17-T.58.21 **Buluntu Yeri:** Sivaslı, Hacım Köyü Güney Nekropol Örtülü Mevkii **Ölçüler:** **AÇ.:** - **KÇ.:** 11 cm **Y.:** 2.3 cm **Hamur Rengi:** 5YR 6/6 **Astar Rengi:** 2.5YR 4/8 **Form:** Yerel kırmızı astarlı kaide **Tanım:** Dışa doğru genişleyen gövde, alçak halka kaide, kaide tabanı yiv ile şekillendirilmiş. **Benzerleri:** - **Tarih:** -

KAYNAKÇA

Adak-Adıbelli 2006

I. Adak-Adıbelli, *Tarsus Geç Roma Seramiği*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 2006.

Anderson-Stajanović 1977

V.R. Anderson-Stajanović, *Pottery of the late hellenistic and roman periods at stobi*, University Microfilms, 1977.

Beyll 1993

D. Beyll, *Terra Sigillata aus der Marienkirche in Ephesos, Erste Zwischenbilanz*. Wien: Österreichisches Archaeologisches Institut, 1993.

Civelek 2008

A. Civelek, "Terra sigillata sinter astarlı seramikler", *Arkeoloji ve Sanat* 128, 2008, 57-63.

Civelek 2010

A. Civelek, "Red Slip Ware from Tralles Excavations", *Colloquium Anatolicum IX*, 2010, 169-191.

Croowfoot – Croowfoot – Kenyon 1957

J. W. Croowfoot – G. M. Croowfoot – K. M. Kenyon, *The Object From Samaria*, London, 1957.

Çizer 1993

S. Çizer, "Antik Dönemden Günümüze Yapım ve Kullanımını Sürdüren bir Zinter Astar Çeşidi: Terra Sigillata", *Türk Seramik Derneği* 7, 1993, 223-233.

Doksanaltı 2006

E. Doksanaltı, *Knidos Kap-Krio Kazı Alanı*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 2006.

Dragendorff 1895

H. Dragendorff, *Terra Sigillata, Ein Beitrag zur Geschichte der Griechischen und Römischen Keramik, Bonner Jahrbücher*, Bonn: Universitäts-Buchdruckerei, 1895.

Duman 2014

B. Duman, "Red slip pottery from Laodicea/Phrygia", *Rei CretariÆ RomanÆ Favtorum Acta* 43, 2014, 9-17.

Ergürer 2012

H. E. Ergürer, *Parion Roma Dönemi Seramiği*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum, 2012.

Erol 2011

D. Erol, *Smyrna Agorasında Ele Geçen Terra Sigillata ve Geç Roma Seramiği*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Doktora Tezi, İzmir, 2011.

Erol 2014

D. Erol, *Terra Sigillata ve Late Roman Ware Seramik Grupları*, Ankara: Gece Kitaplığı Yayınevi, 2014.

Fırat 1999

N. Fırat, *Perge Konut Seramiği*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1999.

Fırat 2011

- M. Fırat, *Phokaia Geç Roma Dönemi Mutfak Kapları*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir, 2011.
- Fıratlı 1970
- N. Fıratlı, “Uşak-Selçukler Kazısı ve Çevre Araştırmaları (1966-1970)”, *Türk Arkeoloji Dergisi* XIX-II, 1970, 109-160.
- Francis 2015
- J. E. Francis, “Late Roman C Ware Phocaeen Red Slip Pottery From The Cilicia Survey Project (Misis) Turkey”, 2015, Ed. R. G. Gürtekin Demir – H. Cevizoğlu – Y. Polat – G. Polat, *Keramos Ceramics: A Cultural Approach*, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları, 2015.
- Gassner 1997
- V. Gassner, *Das Südtor der Tetraganos-Agora, Keramik und Kleinfunde*, *FlE* XIII, 1, 1. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1997.
- Güngör 2005
- E. Güngör, *Metropolis Kenti Ada 7 İçerisindeki Konut Keramiği*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir, 2005.
- Hayes 1972
- J. W. Hayes, *Late Roman Pottery*, London, 1972.
- Hayes 1985
- J. W. Hayes, *Atlante Delle Forme Ceramiche II*, Roma: Istituto della Enciclopedia Italiana, 1985.
- Hayes 1997
- J. W. Hayes, *Handbook of Mediterranean Roman Pottery*, England, 1997.
- Hayes 2008
- J. W. Hayes, *Roman Pottery Fine-Ware Imports, The Athenian Agora XXXII*, Princeton, New Jersey: The American School of Classical Studies at Athens, 2008.
- İzmirligil 1975
- Ü. İzmirligil, “Uşak-Selçukler Tümülüs’leri”, *Türk Arkeoloji Dergisi* XXII-1, 1975, 41-69.
- Jones 1950
- F. F. Jones, *The Pottery, Excavations at Gözülü Kule*, Tarsus, Princeton University Press, 1950.
- Jones 1971
- A. H. M. Jones, *The Cities of The Eastern Roman Provinces*, Oxford, 1971.
- Karaca 2019
- N. Karaca, *Stratonikeia Kazılarında Bulunan Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramikleri*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2019.
- Karahan 2015
- Ü. O. Karahan, *Eski Çağ’da Uşak ve Çevresi*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 2015.
- Kenrick 1985
- P. M. Kenrick, *Excavations at Sidi Khrebish Benghazi (Berenice), Supplements to Libya Antiquae – V, III*, Great Britian: Whitstable Litho, 1985.

Loeschcke 1912

S. Loeschcke, *Die Arbeiten zu Pergamon 1910- 1911, V. Sigillata-Töpfereien in Tschandarl*, Athens, 1912.

Meriç 2002

R. Meriç, *Spathellenistisch-römische Keramik und Kleinfunde aus einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos, FIE IX, 3*, Wien, 2002

Meyer 1988

C. S. Meyer, *Die Pergamenische Sigillata aus der Stadtgrabung von Pergamon*, Berlin, New York, 1988.

Mitsopoulos 1991

V. L. Mitsopoulos, *Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Kleinfunde, Keramik hellenistischer und römischer Zeit. FIE IX, 2,2*. Wien, 1991.

Ok

M. Ok, "Tripolis'te Bulunan Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri", *Anadolu Arkeolojisi Araştırmaları Dergisi* 1, 2018, 31-51.

Poblome – Degeest – Waelkens – Scheltens 1993

J. Poblome – R. Degeest – M. Waelkens – E. Scheltens, Sagalassos Ware, The Fine Ware. M. Waelkens (Ed.). *Sagalassos I. First General Report on the Survey (1986-1989) and Excavations (1990-1991)*, Leuven, 1993, 113-130.

Poblome 1999

J. Poblome, *Sagalassos Red Slip Ware Typology and Chronology, SEMA II*, Belgium: Brepols, 1999.

Poblome – Enden – Bes 2014

J. Poblome – M. V. D. Enden – P. Bes, "From Hellenistic to Roman Imperial in Psidian tablaware: The genesis of Sagalassos Red Slip Ware", *Late Hellenistic to Mediaeval Fine Wares of the Aegean Coast of Anatolia*, Warszawa, 2014, 81-93.

Robinson 1959

H. S. Robinson, "Pottery of the Roman Period" *The Athenian Agora, Pottery of the Roman Period Vol. V*. Princeton, New Jersey, 1959.

Slane 1990

K. W. Slane, *The Sanctuary of Demeter and Kore The Roman Pottery and Lamps*, Corinth XVIII/II. Princeton, New Jersey, 1990.

Slane 1997

K. W. Slane, *The Fine Wares, Tell Anafa II*, İ. ANN ARBOR, MI, 1997.

Şen-Yıldırım 2012

D. Şen-Yıldırım, "Hürmalık Hamamı Buluntuları Işığında Patara'nın Geç Roma-Erken Bizans Dönemi Kuzey Afrika Kökenli Seramikleri", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 12 (4), 2012, 151- 171.

Taştemür 2017

E. Taştemür, "Sebaste Antik Kenti", Ed. M. R. Czichon – Ş. Söyler – B. Can – İ. Çavus, *Yüzey Araştırmaları Işığında Uşak*, İstanbul, 2017, 83-90.

Taştemür – Dinç 2018

E. Taştemür – M. Dinç, "Sebaste Antik Kenti ve Çevresi Yüzey Araştırmalarında Ele Geçen Cam Eserler", *TÜBA- KED* (8), 2018, 63-82.

Taştemür 2019

E. Taştemür, “Akmonia Yüzey Araştırmalarında Ele Geçen Bir Grup Roma Seramiği”, *Antik Phrygia'nın Merkezinde Bir Kent AKMONIA-2014-2017 yılları arasındaki Arkeolojik Yüzey Araştırmalarının Sonuçları*, Ed. M. Dinç – E. Taştemür, Ankara, 2019, 127-154.

Tekkök-Biçken 1996

B. Tekkök-Biçken, *The Hellenistic and Roman Pottery from Troia: Second Century, B.C. to Sixty Century A.D.*, University of Missouri-Columbia, 1996.

Tekkök-Biçken 2008

B. Tekkök-Biçken, “Roma Döneminde Terra Sigillata Üretimi”, 9 Eylül Üniversitesi, *Karacasu Terra Sigillata Sempozyumu*, 11-24 Eylül, 2007, 2008, 1-4.

Tekkök – Heath 2008

B. Tekkök – S. Heath, *Greek, Roman and Byzantine Pottery at Ilion (Troia)*, 2008.

Tekocak 2006

M. Tekocak, *Kelenderis Roma Çağı Seramiği*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 2006.

Tekocak 2009

M. Tekocak, “African and Cypriot Red slip Wares from Kelenderis”, *SOMA 2008*, Ed. E. Öniz, *BAR International Series 1909*, 2009, 132-142.

Uğuz 2015

G. Uğuz, *Phokaia'nın Kuzeyinde Geç Roma Dönemi Bir Terra Sigillata Atölyesi*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2015.

Uygun 2009

Ç. Uygun, *Patara tepecik Nekropolü ve Bey Evi'nden Ele Geçen Kırmızı Astarlı Seramikler (İ.Ö. 2. yy- İ.S. 4. yy)*, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Antalya, 2009.

Uygun 2011

Ç. Uygun, *Tepecik Kırmızı Astarlı Seramikleri (İ.Ö. 2. yy – İ.S. 4. yy)*, Patara IV, 2. İstanbul, 2011.

Vapur 2001

Ö. Vapur, *Magnesia Ad Maeandrum Gymnaion'u Roma Dönemi Seramikleri*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2001.

Waage 1933

F. O. Waage, “The Roman and Byzantine Pottery”, *Hesperia, The American Excavations in the Athenian Agora: First Report. 2/2*, Athens, 1933, 279-328.

Waage 1948

F. O. Waage, *Hellenistic and Roman Tableware of Nort Syria. Antioch on the Orantes IV Part One Ceramics and Islamic Coins*, New Jersey, 1948.

Williams 1989

C. Williams, *Anemurium The Roman and Early Byzantine pottery*, Toronto, 1989.

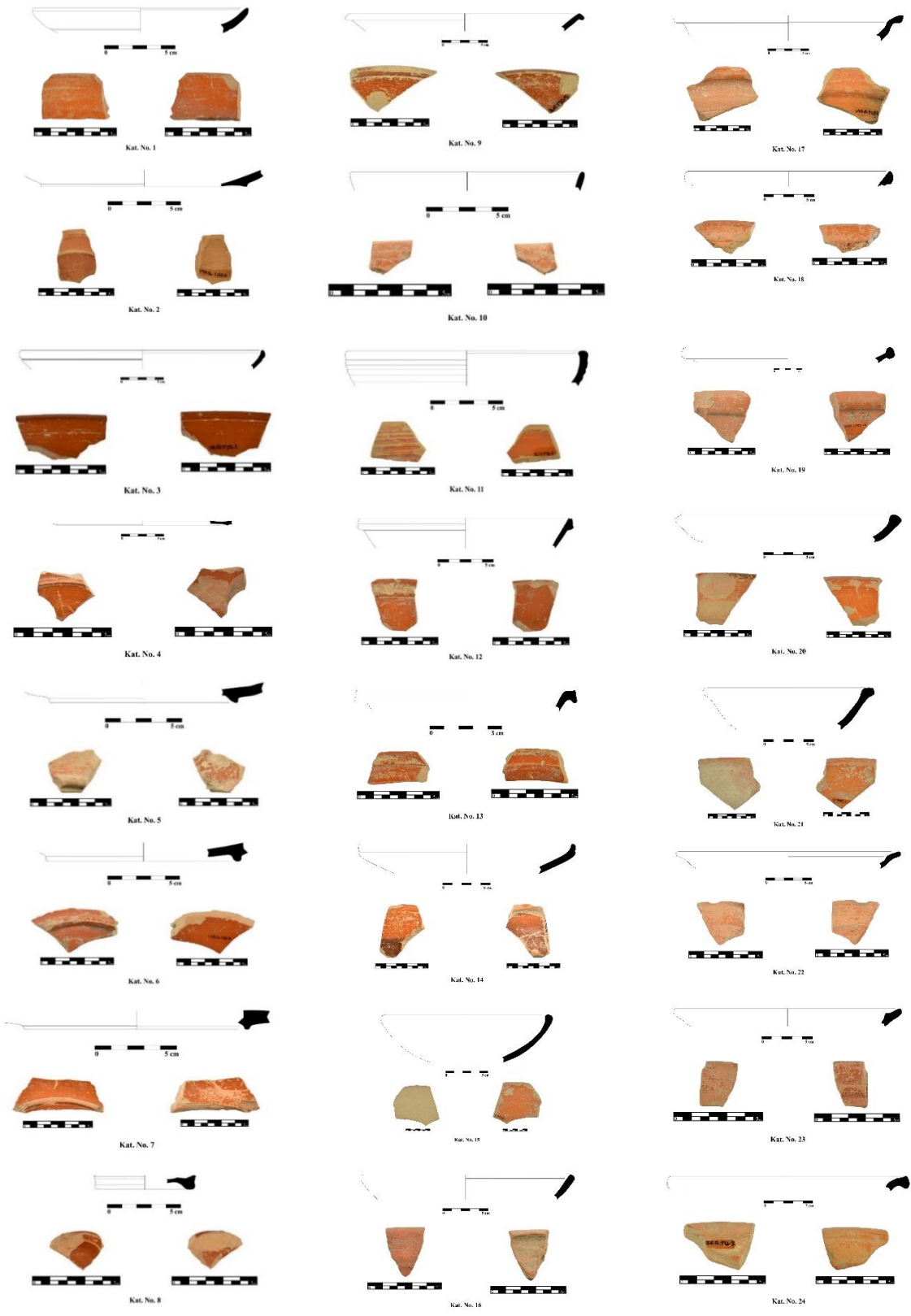
Zelle 1997

M. Zelle, Die "Terra Sigillata aus der Westtor-Nekropole in Assos", *Asia Minor Studien Band 27*. Bonn, 1997.

Zoroğlu 1986

K. L. Zoroğlu, "Samsat'ta bulunan Doğu Sigillataları İlk Rapor", *Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakóltesi Edebiyat Dergisi 3*, 1986, 61-100.

Levha 1

Levha 2

